

Saulėta, dieną 75°, naktį 60.
Saulė teka 5:46, leidžiasi 8:07

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540
Price 15c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Largest Lithuanian Daily in America
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIV

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Rugpjūčio-August 5 d., 1972 m.

Kaina 15c

184

KOMUNISTAI P. VIETNAME ŽUDO CIVILIUS

FISCHERIO PADĖJĖJAS LOMBARDY PATS YRA PUKIS ŠACHMATININKAS

REYKJAVIKAS. — Dešimtoji Fischerio-Spasskio partija buvo ketvirtadienį pertraukta po 40 ėjimų. Ekspertų manymu, Fischeris buvo geresnėje padėtyje. Nors jis turėjo tris pėstininkus, o Spasskis — keturis, tačiau Fischeris turėjo du bokštus, kada Spasskis turėjo bokštą ir rikį. Danų didmeisteris Bent Larsen pareiškė, kad Spasskis čempionatą jau pralaimėjo. Fischeris po šios partijos laimėjimo turės trijų taškų persvarą ir Spasskis jo neapvys. Fischeriui reikės laimėti dar 6 taškus. Už partijos laimėjimą duodamas vienas taškas, o už lygiąsias — pusė. Fischeris, Larseno nuomone, taps pasaulio čempionu.

Spasskis šioje partijoje atrodė sublogęs ir susirūpinęs. Jis lošdamas 1966 metais su Tigran Petrosianu dėl pasaulio čempiono vardo prarado 15 svarų svorio. Ir šiame čempionate Spasskis atrodė korespondentams daug plonesnis, negu jis buvo liepos 11 d.

Partiją pertraukus, abu lošėjai užsidaro viešbutyje su savo sekretantais ir studijuoja padėtį. Spasskio padėjėjas yra Efim Geller, sovietų didmeisteris. Jie abu ieško ėjimų, kurie pakeistų padėtį.

Fischerio partneris lošimų studijoje yra katalikų kunigas William Lombardy. Fischeris ši 35 metų kunigą labai mėgsta. Jis yra vienas iš 10 geriausių Amerikos šachmatininkų, buvęs pasaulio jaunųjų čempionas. Kunigas Lombardy kartą jau buvo Fischerio palydovu 1958 metais, kada Fischeris Jugoslavijoje pirmą kartą kvalifikavosi į pasaulio čempionato kandidatus ir gavo didmeisterio titulą. Tuo metu Lombardy buvo tik 20 metų ir buvo geriausias jaunųjų šachmatininkų tarpe visame pasaulyje. Lombardy iš 11 partijų visas laimėjo. Kada Amerikos studentų komanda 1960 m. susitikio su Sovietų Sąjungos jaunaisiais lošėjais, Lombardy lošė už Ameriką ir Leningrade suėmė Spasskį. Tais metais Amerika susitikimą su sovietais laimėjo, o Lombardy tapo didmeistriu, kurių pasaulyje yra apie 90.

Kun. Lombardy laimėjo Amerikos čempionatą 1963 ir 1965 m. Tapęs katalikų kunigu 1967 m., jis pradėjo mokytojauti ir šachmatams skirti mažiau laiko.

Kun. Lombardy ne tik padeda Fischeriui analizuoti partijas, jis dažnai būna tarpininkas, kai Fischeris su kuo susipyksta. Stambus ir ramus kunigas esąs gimes taikintojo vaidmeniu.

Astronautai buvo neblogi biznieri

WASHINGTONAS. — Senato komitetas uždaramė posėdyje išsklaidę erdvės agentūros pareigūnų ir astronautų pareiškimų apie komercinį skridimų mėnulių išnaudojimą. Be jau pagarsėjusių Apollo 15 astronautų veiksmų su pašto vokais, komitete paaiškėjo, kad vadovybei nežinant, įvairūs suvenirai buvo vežami į mėnulį Apollo 13, 14 ir 16 kelionėse. Komiteto apklausinėjimai buvo slapsti, tačiau jų rezultatai bus vėliau paskelbti.

Jau žinoma, kad Apollo 14 vežė į mėnulį 200 sidabrinų medalių. Apollo 15 mėnulyje paliko statulėlę, kurios replikos dabar gaminamos ir pardavinėjamos po 750 dol.

Komiteto apklausinėjimas ketvirtadienį užtruko 5 valandas.

IS VISO PASAULIO

SARAFAND. — Izraelyje teisiama arabė mergina teisme pareiškė, kad ji buvo priversta Al Fatah partizanų dalyvauti lėktuvo pagrobime, jai būvę grasiinama mirtimi, jei ji atsisakytų.

CALGARY. — Kanadoje kilo dideli ginčai, kai Calgary miesto policijos vadu buvo paskirtas amerikietis, buvęs Oakland policijos vadas, Charles Gain. Kai kurie laikraščiai rašo, kad gėda, jei Kanada neturi savo žmonių tokiai vietai.

ATENAI. — Graikijoje teisiama 8 asmenys, kurie įsteigė panašią į Urugvajaus miestų teroristų grupę — Tupamaros. Grupė planavo pagrobti Kennedienės sūnų John Kennedy, 11 metų.

Britų uostuose streikas tęsiasi

LONDONAS. — Norvegų laivais išplaukė iš britų uosto Sherrness į atvirą jūrą ir išmetė į jūrą 1,450 tonų bananų, kurie, streikuojant Britanijos uostų darbininkams, laive pradėjo gesti. Londone jau sunku gauti apelsinų, bananų ar kitų gendančių vaisių.

Uostų darbininkai toliau streikuoja, nors vyriausybė ir gavo pavojaus stovio specialias galias iškrauti uostuose susirinkusius laivus. Uostų darbininkai susirūpinę dėl savo ateities, bando išsiderėti įvairių garantijų. Pasikeitus laivų krovimo metodams, pradėjus vartoti standartines 40 pėdų ilgumo dėžes (containers), mažiau bereikia darbo jėgos. Valdžia siūlo krovėjams, kurie savanoriškai pereis į kitas pramonės šakas, po 10,000 dol. kompensacijos, tačiau darbininkai ir su tuo nenori sutikti, reikalaudami užtikrinto darbo.

MANILA. — Rekordinis lietus Filipinuose ir po to įvykę potvyniai sukėlė įvairių ligų. Manilos San Lazaro ligoninėje šeši mirė nuo choleros, dar 250 yra nuo jos gydomi, 96 pacientai turi šiltinę.

Transportui sustojus, pradėjo trūkti maisto produktų. Kainos Manilos mieste nuo liepos 2 d. pakilo 37%. Mokyklų, krautuvų ir įstaigų uždarytos.

Niekas dar nežino, kiek uostų potvyniai padarė Filipinų žemės ūkiui. Kai kurie raportai sako, kad Filipinai neteko 130,000 tonų ryžių. Iš Amerikos jau atvyko komisija, kuri nustatys, kaip Amerika galėtų padėti filipiniečiams pernešti šią gamtos nelaimę.

Čikagos Civic Center Plaza dažnai vidurdieniais turi įvairių tautinių grupių pasirodymus. Čia matoma miesto kiniečių kolonijos grupė

EGIPTE PASILIEKA NEDAUG RUSŲ

KAIRAS. — Egiptiečiai, paprašę sovietų karinius patarėjus išsikraustyti iš Egipto, toliau kalba apie ryšius ir draugystę su Maskva. Rusai, nors išvairmas labai nemalonūs, irgi bando išvažiuoti su šypsena veiduose. Ketvirtadienį Egipto karo ministeris generolas Sadek suruošė išvažiujantiems aukštiesiems sovietų patarėjams balių. Ta proga jis įteikė medalių sovietų generolui Vasily Okunevui.

Izraelio žvalgybos žiniomis, iš Egipto išvažiuoja ne tik kariniai patarėjai, bet sovietai sumažino ir savo bazių veiklą. Jau nebeveikia eskadrilės, kurios reguliariai skraidydavo virš Viduržemio jūros, sekdamas karo laivų judėjimą. Išgabinti modernieji sovietų Mig-23 lėktuvai, kurie buvo bandomi Egipto bazėse. Sovietai išsivežė ir Kelt raketą, šaudomą iš lėktuvų į žemės taikinius.

Izraelio žvalgybos sluoksniai prisipažįsta, kad sovietų išsikraustymo apimtys yra didesnės, negu buvo galvota anksčiau. Dabar atrodo, kad Egipte liks tik dvi laivyno bazės Aleksandrijoje ir Mersa Matruhi ir apie 500 ekspertų, be kurių Egiptas dar negali apsieiti. Egipto-Sovietų Sąjungos santykiai šiuo metu esą neaiškioje padėtyje, nenusistovėję. Tik laikas parodys, ką Egiptas laimėjo, išvairdamas savo sąjungininkus ir globėjas. Egiptui bus reikalingos ginklų dalys, be kurių sovietų arsenalas negalės veikti.

Uždraudė šerti harmoną DES

WASHINGTONAS. — Vyriausybės Maisto ir Vaistų administracija uždraudė į galvijų pašarą dėti harmoną DES (diethylstilbestrol), kuris pagreitiną galvijų augimą ir tukimą, nes studijos parodžiusios, kad tas harmonas gali sukelti vėžio ligą žmogui. Tikrų įrodymų, kad harmonas vežė sukelia, nėra, tačiau nutarta nerizikuoti.

Ukininkams leidžiama sušerti galvijams turimą pašarą, tačiau nuo Naujų metų harmoną DES į pašarinis javus bus uždrausta dėti.

Senatorius Proxmire pranešė senatė, kad 21 valstybė jau uždraudė vartoti DES harmonus gyvulių šėrimui.

Ukininkai skundžiasi, kad be harmono, gyvulius bus sunkiau nutukinti ir dėl to mėsa galinti pabrangti dar po tris centus už svarą.

Senatas pritarė raketų sutarčiai

WASHINGTONAS. — Senatas 88-2 balsais pritarė Amerikos susitarimui su Sovietų Sąjunga riboti gynybos raketų tinklą. Šis susitarimas leidžia turėti tik dvi gynybos raketų sistemas, po 100 raketų kiekvienoje. Amerika jau stato vieną sistemą netoli Kanados, o kita galės įrengti Washingtono, D. C., apylinkėse, nes sovietai yra pastatę raketų tinklą aplink Maskvą.

Kita sutartis, apribojanti puolimo raketų skaičių, buvo atidėta. Ją turės patvirtinti ne tik senatas, bet ir Atstovų Rūmai.

Senate prieš gynybos raketų sutartį balsavo konservatoriai sen. James Buckley iš New Yorko ir Alabamos demokratas sen. James Allen.

Egipto ir Libijos unijos planai

KAIRAS. — Egipto spauda, kaip didžiausią sensaciją, paskelbė žinią apie planus sujungti Libiją su Egiptu, tačiau kitų arabų valstybių spaudoje čia žinia sutiko abejingai. Sovietų spaudoje žinia pranešta dalykiškai, be jokių komentarų. Sovietų vadai privačiuose pasikalbėjimuose visada peikdavo arabų pastangas susivienyti nacionalizmo ar religijos pagrindais. Maskva laikosi nuomonės, kad unijos pagrindė turėtų būti komunizmas, klasių kova.

Libijos-Egipto plane nutarta per ateinančius metus sujungti abiejų šalių finansines, švietimo, politines ir konstitucijos ruošimo įstaigas. Svarbiausia, bus sujungtos gynybos jėgos, ekonominės sistemos ir teisingumo sistemos. Vienos šalies piliečiai bus laikomi ir kitos piliečiais.

Libijoje vykstant deryboms, buvo suorganizuotos kelios demonstracijos, reikalaujančios vieniškos susiliejimo į vieną valstybę, tačiau vadai nutarė uniją steigti palaipsniui, per metus laiko, iki 1973 m. rugsėjo 1 d.

Nors Libija teturi tik du milijonus gyventojų, jos plotas yra beveik dvigubai didesnis už Egipto plotą.

HANOJUS UŽIMTOJE PROVINCIJOJE ORGANIZUOJA LIAUDIES TEISMUS

SAIGONAS. — Iš liudininkų pareiškimų sąjungininkų žvalgyba P. Vietname patyrė, kad komunistų okupuotose Binh Dinh provincijos vietovėse buvo išžudyta daug žmonių. Patikrintomis žiniomis, aukų skaičius siekia 250, tačiau iš daugelio vietovių žinių nepavyko gauti, todėl skaičius laikomas arčiau 500 nužudytų. Įdomu, kad Binh Dinh provincija ilgą laiką buvo gan sukomunistėjusi. S. Vietnamo aukų tarpe yra daug buvusių Viet Congo vadeivų, kaimų seniūnų, agitatorių. P. Vietname net spėjama, kad kelios komunistų grupės viena kitai kersija.

Amerikos žydai dėkingi Nixonui

NEW YORKAS. — Penki žymūs Amerikos žydų organizacijų veikėjai, jų tarpe dr. Wexler Žydų Organizacijų Pasaulinės Konferencijos pirmininkas ir du rabinai, paskelbė, kad jie remia ateinančiuose rinkimuose prezidentą Nixoną. Visi penki rėmė 1968 m. rinkimuose demokratų kandidatus.

Rita Hauser, kuri yra prezidento Nixono perrinkimo komiteto vicepirmininkė, pareiškė, kad 1968 m. tik 18% Amerikos žydų balsavo už prezidentą Nixoną. Šių metų rinkimuose tas nuostimis, mažaisiais, padvigubės.

Komitetas pranašauja, kad prezidentas Nixonas laimės rinkimus ir New Yorko valstijoje, kuri 1960 ir 1968 metais teko demokratams.

Dr. Wexler pareiškė, kad jis remia prezidentą Nixoną, nes jis remia Izraelį. Per 4 metus Amerika davusi Izraeliui 1,2 bil. dol. paramos, tiek pat, kiek Izraelis gavo per 19 metų prieš Nixoną.

Leidžia išvažiuoti Litvinovo našlei

MASKVA. — Buvusio sovietų užsienio reikalų ministerio Litvinovo našlė Ivy Litvinov, 83 metų amžiaus, gavo vizą važiuoti į Britaniją, kur ji yra gimusi. Per paskutinius 10 metų jai buvo draudžiama išvažiuoti, nes ji yra žinoma, kaip dabartinį Kremliaus vadų kritikė.

Litvinovų šeima pagarsėjo, kai jos anūkas Pavel Litvinov buvo suimtas už demonstravimą prieš sovietų invaziją Čekoslovakijon. Jis dabar Sibire atlieka penkerių metų bausmę už Kremliaus sprendimų kritikavimą.

Kariniai taikiniai ant upės pylimo

PARYŽIUS. — Taikos derybose ketvirtadienį Amerikos delegacija parodė š. Vietnamo delegacijai fotografiją, paimtą iš vieno š. Vietnamo laikraščio. Nuotraukoje matosi priešlėktuvinis pabūklas, pastatytas ant upės pylimo. Amerikiečiai prašė paaiškinti, ką ta fotografija reiškia. Komunistai dažnai kaltina Ameriką, kad jos lėktuvai bombarduoja upių užtvankas ir pylimus. Amerikos pareigūnai atmeta tuos kaltinimus, sakydami, kad pylimai gali būti tik neįtikėtina puola, kada arti jų yra kariniai taikiniai.

Šiaurės Vienamas tvirtina, kad arti pylimų nėra jokių karinių taikinių, tačiau jų pačių spaudos fotografijos šitokius tvirtinimus paneigia. Hanojaus

Liudininkai papasakojo apie baisius įvykius užimtuose kaimuose. Liaudies teismai gatvėse ar laukuose suvoro "liaudies priešus" ir jų gimines. Ten pat vykdomos ir bausmės. Ne visi suimtieji nužudomi. Anlau slėnyje esančios trys stovyklos, kuriose laikomi apie 6,000 pietečių, nepalankių komunizmui.

Tanthanh kaime komunistai gyvus smėly užkasė 46 asmenis, įvairius Saigono vyriausybės pareigūnus. Andong kaime gegužės 18 d. vakare sušaudyta 118 asmenų. Vinhphung miestelyje sušaudyti 42 policininkai ir valdžios tarnautojai, įskaitant ir vieną karininką Tran Van Luc. Anphong kaime, visiems gyventojams stebint, trys asmenys buvo negyvai subdyti durtuvais sporto stadione. Gegužės 21 Bongson kaime vienas P. Vietnamo karinis policininkas buvo nužudytas, nukirsta jo galva, o kūnas pakartas už kojų prie policijos įstaigos.

Vyriausybės sluoksniai nurodo, kad paskutiniuose spaudos konferencijoje prezidentas Nixonas, žinodamas apie įvykius Binh Dinh provincijoje, kalbėjo apie "kraujo vonias", kurios pradedė P. Vietname, jei Amerika padėtų komunistams įtaisyti Saigone komunistinę valdžią.

Žudikas svajoto labai pagarsėti

UPPER MARLBORO. — Bremerio, kuris bandė nužudyti gubernatorių Wallace, teismas eina prie galo. Jo dienoraštis, kurį jis rašė tikėdamasis parduoti jį Time-Life bendrovei už didelę sumą pinigų, parodo, kad Bremeris norėjo pagarsėti ir todėl sekiojo prezidentą Nixoną, norėdamas jį nušauti. Kanadoje prezidento automobilis šešis kart pravažiavo netoli Bremerio, tačiau tas nespėjo nei ginklo išsitraukti iš kišenės. Jis dienoraštyje kaltina "radikalus komunistus", kurių demonstracijos privertė sustiprinti prezidento apsaugą ir jam trukdė įgyvendinti planą.

Vienu metu jis svarstė klausimą, ar nereikėtų nušauti porą saugumo defektu, saugojusių Nixoną, kad "būtų ką parodyti už visą vargą ir planavimą". Bremeris dienoraštyje sako, kad jis esą toks svarbus, kaip Antrojo Pasaulinio karo pradžią. Jo dienoraštis būsiąs tarp daugiausiai skaitomų puslapių. Jis palygina save į Sirhan Sirhan, kuris sėdi kalėjime už Robert Kennedy nušovimą.

Kada Kanadoje Bremeriui nepavyko nušauti prezidento Nixono, jis rašė: "Aš nutariau tą garbę atiduoti Wallace. Aš lyg rašytojas, kuris nežino, kaip jo knyga pasibaigs".

delegatai atsisakė komentuoti fotografiją, paimtą iš "Hanoi Hoi" liepos 29 d. numerio.

GALVOSŪKIŲ VARŽYBOS

Cia pateikiamų galvosūkių sprendimus prašau siųsti adresu: A. Zužus, 4239 S. Rockwell, Chicago, Ill. 60632.

Ketinančių dalyvauti varžybose sprendimai turi būti gauti iki š. m. spalio mėn. 15 d. Pasiuntusiam, atsantusiam teisingus visų uždavinių sprendimus skiriamas prizas — šachmatų laikrodis.

Pirmųjų trijų uždavinių, tiesą pasakius, negalima net pavadinti galvosūkiais: tai tik juokai! Bet, jei Jūs pamėginsite pareikalauti, kad atsakymai būtų duoti tučtuojau, tai aš beveik garantuoju, kad Jums pavyks "pagauti" daugelį iš Jūsų pažįstamų.

1. Oro prognozė. Jei dvyliką valandą naktį Čikagoje lyja, tai ar galima tikėtis saulėto oro po 72 valandų?

2. Iš dviejų miestų dviem lygiagrečiais geležinkeliais prie šais vienas antrą eina du traukiniai — prekinis ir greitis. Prekinio traukinio greitis 60 km. per valandą, o greitojo — 100 km. per valandą. Kokos buvo atstumas tarp tų traukinių vieną valandą prieš jiems susitikant?

3. Iš Mariampolės į Kauną išvažiuoja autobusas, o tuo pat metu iš Kauno į Mariampolę išvyksta dviratininkas. Autobusas važiuoja 60 km. per valandą, dviratininkas — 18 km. Kai jie susitiks, kas bus toliau nuo Mariampolės?

4. Motorlaivis A ėmė plaukti 24 km. greičiu per valandą nuo rytinio ežero kranto tiesiai į vakarinį, tuo pat metu motorlaivis B ėmė plaukti nuo vakarinio kranto tiesiai į rytinį — išvažiuodamas, kad krantinai lygiagrečiai. Motorlaiviai praejo vienas pro kitą 1200 metrų atstume nuo rytinio kranto.

Pasiekę krantus, kiekvienas kitoje ežero pusėje, ir, gal būt, ne tuo pat metu, motorlaiviai pasisukę ėmė plaukti atgal ir praejo vienas pro kitą šį kartą 1600 metrų atstumu nuo vakarinio kranto. Jei leisime, kad pasisukimai įvyko per akimirka, tai iš visų paminėtų faktų galėsime nustatyti ežero plotą ir motorlaivio B greitį per valandą. Apskaičiuokite!

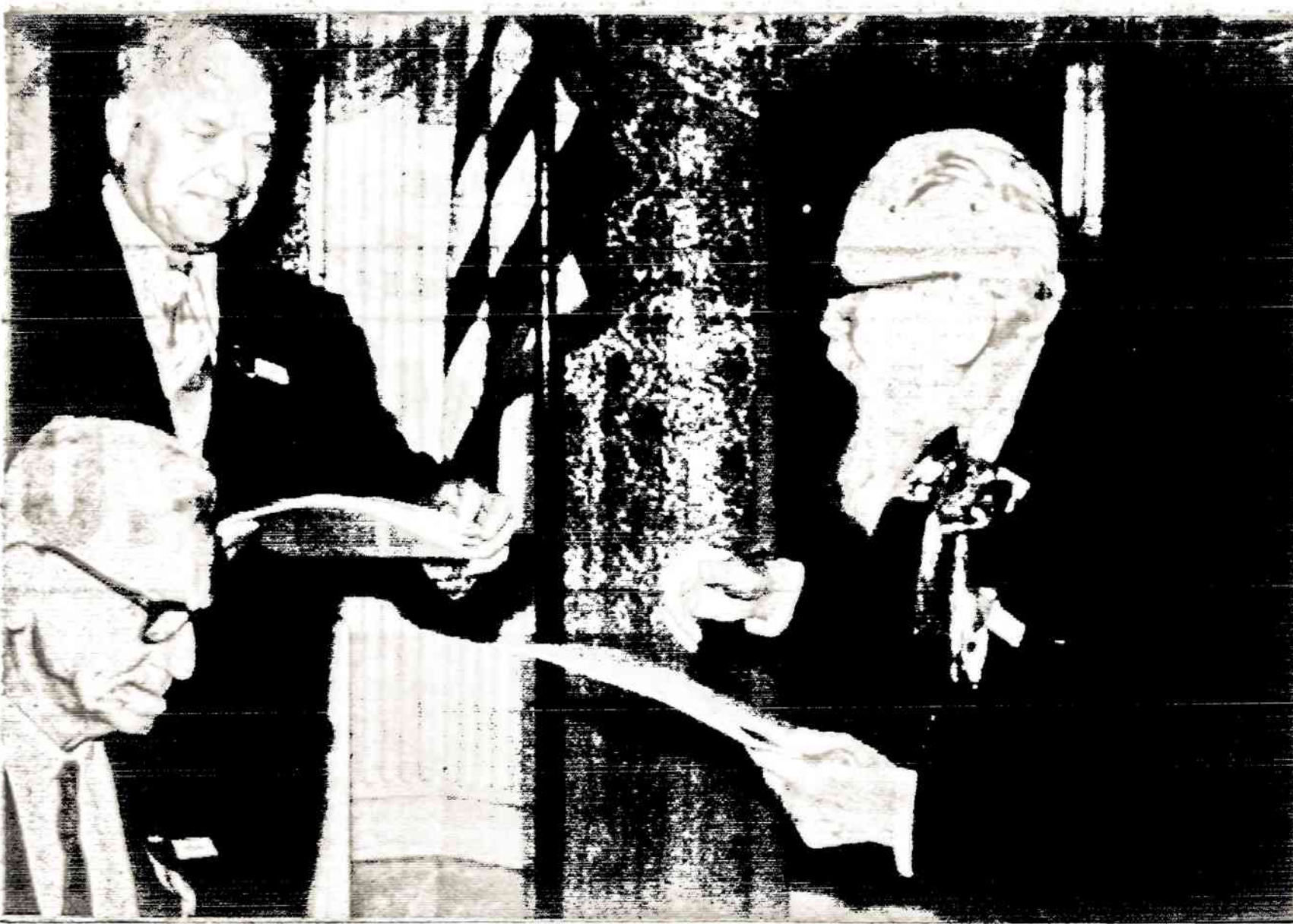
5. 200 kareivių išrikiuoti stačiakampiniu po 10 kiekvienoje skersinėje eilėje ir po 20 — kiekvienoje išilginėje. Iš kiekvienos skersinės eilės išrinktas kareivis mažiausio ūgio, o iš visų tuo būdu išrinkta 20 žmonių išrinktas pats aukščiausias; gi taip pat iš kiekvienos išilginės eilės išrinktas pats aukščiausias, o iš tuo būdu atrinktų 10 žmonių — pats žemiausias. Katras iš tuo būdu išrinktų dviejų kareivių didesnio ūgio (jei jie skirtingi)?

6. Turime 27 svarelius po 1, 4, 9, 16, ... 729 gramus — t. y. kiekvieno svarelio svoris yra atitinkamo eilės numerio kvadratas. Tuo būdu, pavyzdžiui, septynioliktas svarelis turi 289 gramų svorį, dvidešimtas — 400 gramų.

Visus šiuos svarelius reikia išskirti į tris rinkinius po 9 kiekviename rinkinyje taip, kad visų rinkinių būtų vieno di svorio.

7. Skaiciaus 20 faktorialas, t. y. sandauga 1 iš 2, iš 3, ... iš 20 yra štai koks (šauktuku žymimas faktorialas): $20! = 2432902008176640000$.

Raskite neparašytus skaitmenis A ir B, bet nemėginkite daugini visus sveikuosius skaičius nuo vieno iki dvidešimties — tai būtų per daug varginga, nors, žinoma, teisinga — jei neįsivėsite klaidų! Be

Lietuvai bei visuomenei nusipelnusių lietuvių pagerbimo banketą, kurį surengė Balzeko Lietuvos kultūros muziejus South Shore Country Club patalpose birželio 17 d., Konstantinas Petrauskas įteikia diplomus dail. prof. Adamui Varnui (dešinėje) ir dail. Mikui Sileikiui (kairėje). Foto J. Kasakačio

to, už šį vargingą sprendimą nebus duota taškų.

8. Polinomijoje (tai tokia pasakiška šalis) yra milijonas aerodromų, išdėstytų taip, kad atstumas tarp jų poromis visi skirtingi. Vieną kartą įvyko taip, kad iš kiekvieno aerodromo tuo pat metu pakilo vienas lėktuvas ir nuskrido į artimiausią aerodromą. Raskite maksimalią galimą skaičių lėktuvų, nuskridusių į tą patį aerodromą. Kitaip tariant: į tą patį aerodromą gali — tai nereikia, kad turi! — nuskristi ne daugiau, kaip... na, kaip... kiek lėktuvų?

9. Raskite sveiką (t. y. natūralinį) skaičių, turintį šitokią savybę: jei to skaičiaus viena daugini, t. y. pirmąjį skaitmenį iš dešinės, perkelsime į pirmąją vietą iš kairės, tai naujajai gautas skaičius bus lygiai tris kartus didesnis už pirmykštį.

10. Katras skaičius didesnis: milijonas, pakeltas 999999 laipsniu ar 999999 milijoniniu laipsniu?

Logaritmais arba kompiuteriu neleidžiama naudotis!

11. Iki šiol niekas nežino, ar šachmatai, visai tobulai žaidžiant, turi laimėti balti ar juodi, ar kova visada, primenu ir dar sykį pabrėžiu! — jei žaidžiama visai tobulai — turi pasibaigti lygiomis.

Kitas reikalas — dvigubi šachmatai! Žaidžiama tomis pačiomis taisyklėmis, tik daroma baltais ir juodais po 2 ėjimus iš eilės. Įrodykite, kad — ir vėl tobulai žaidžiant, balti arba laimi arba bent visada pasiekia lygybą!

12. Šachmatų lentos didžiojo juodos įstrižinės vienos gale, pav. kvadrato at kampe, tūno skruzdėlė. Ji nori nušliaužti į kitą įstrižinės galą, bet neturi teisės judėti pačia įstrižaine, kaip kad daro šachmatuose valdovė arba rikis, o turi slinkti kvadratu (bet kuriu) kraštinėmis. Kiek skirtingų maršrutų gali panaudoti musų skruzdėlė?

13. Tarp miestų A ir B vyksta nuolatinis susisiekinimas traukiniais. Traukiniai rieda vienu greičiu, išėina iš stotijų tais pačiais momentais, intervalais tarp kurių tie patys; keilione į vieną galą trunka lygiai vieną valandą. Keleivis važiuodamas iš A į B, pastebėjo, kad pro jį pravažiuoja traukinys kas šešias minutes. Kiek traukinių bus atvykę iš B į A, iki keleivis bus nuvažiavęs į B, jei neskaitysime paties pirmojo, kuris pasiekia A kaip tik tuo momentu, kai keleivis jį aplėdžia?

14. Įrodykite, kad penkiolikos laipsnių kampo tangenso ir kotangenso lyginių laipsnių (t. y. 2, 4, 6, ...) suma visada lygi trijų iš eilės einančių natūralinių skaičių kvadratų sumai. Nurodykite keletą atskirų atvejų.

15. Šachmatų uždavinys. Balti: Karalius — e1; Bokštas — g1; Pėstininkai — b3, c2, c4, e2, e4, f3. Juodi: Karalius — d4; Rikis — h6; Pėstininkai — c3, c5, e3, e5. Balti pradeda ir matuoja antrą ėjimą.

riausių geometrijos, trigonometrijos ir algebras žinių, visus kitus galima nugalėti, naudojantis tik sveiku protu ir lakia vaizduote! A. Zužus

PODAROGIFT, INC.
240 Fifth Avenue,
New York, N. Y. 10001
Tel.: 685-4537

P. Maurice Rifkin, Podarogifts, Inc. steigėjas ir prezidentas, ką tik grįžo iš Sovietų Sąjungos. Jis praleido dvi savaites pasitarimuose su Vnešposyltoru, kuriam Podarogifts, Inc. firma atstovauja Jungtinėse Valstybėse.

Pasitarimų tikslas buvo patobulinti Podarogifts, Inc. ir Vnešposytorgo teikiamus patarnavimus, pagreitinti Lietuvoje gyvenantiems giminiams dovanoti nupirktų dalykų pristatymą ir savo akimis pamatyti, kaip tokie užsakymai vykdomi.

P. Rifkin įsitikino, kad Vnešposytorgo krautuvės patobulino savo pristatymo sistemą ir žymiai išplėtė galimybes pasirinkti specialiomis užsienio valiutos kainomis gaunamųjų prekių iš vietinių ir importuotų rinktinės kokybės dalykų.

Per savo viešėjimą Maskvos mieste, p. Rifkin pastebėjo nepaprastą naujųjų ZHIGULI automobilių populiarumą, kurių dabar gaminama vis daugiau ir kuriuos gali visur matyti. Iš asmeninių pasikalbėjimų su ZHIGULI automobilių savininkais bei varuotojais ir iš savo paties patyrimo jis bevažinėjant, p. Rifkin įsitikino, kad tas tvirtas automobilis beesąs puikios kokybės.

sklandžiai važiuojamas, gražus pažiūrėti ir prabangiai įrengtas, todėl tikrai vertas tų ne daugelio extra dolerių, kuriuos amerikiečiui tenka sumokėti perkant ZHIGULI kaip dovaną savo giminei Lietuvoje ar Sovietų Sąjungoje.

Pristatymas į tam tikras sritis trunka tik iki mėnesio nuo užsakymo dienos, todėl asmuo, nupirkęs automobilį dabar, gali sudaryti galimybę savo draugams ar giminiams pasidžiaugti jo patogumais ir patikimumu dar gerokai prieš šaltįsias užeinant.

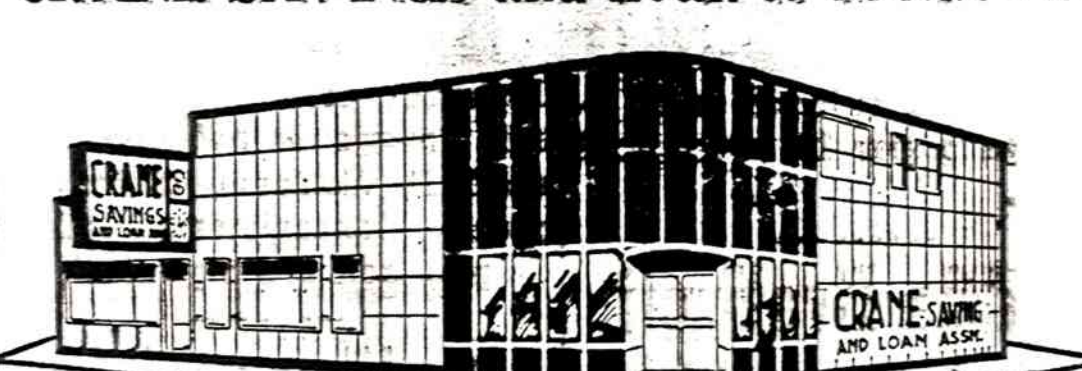
— Nėra geresnės dovanos draugui ar giminei, kaip ZHIGULI automobilis, — sako p. Rifkin.

Atlygis už karo meto nuostolius

Sen. Javits paruošė įstatymo projektą atlyginti Antrojo Pasaulinio Karo nuostolius. Šį projektą svarsto abiejų Rūmų. Sudarytas Compensation Committee for World War II Losses. Komitetas prašo tuojau siųsti laiškus, kuriuose būtų aprašyti padaryti nuostoliai, išvežti į Vokietiją daiktai, gestapo sumti ir nužudyti šeimos nariai, darbas kaceituose ir karo belaisvių stovyklose. Gali kreiptis ir Amerikos piliečiai neturintieji. Anatolijus Čepulis duos platesnių informacijų, jei kreipsitės šiuo telefonu: LA 3 — 1387. (Pr.)

PEACE COSTS MONEY
BUY U.S. SAVINGS BONDS

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

5%

on investment account

6%

mokama dviejų metų sertifikatu, mažiau — \$5,000 ar daugiau

P pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome apsilankyti naujė mūsų namų.

VALANDOS: Pirmadienį ir ketvirtį 9:00 ryto — 8:30 vak.; Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienį 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais už daryta.

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4644 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 264-4478

5%

Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly.

6%

2 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000)

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIEŅOSE" su DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00.

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTURA — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išpuošiai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Galima taip pat užsisakyti paštą, atsiantus čekį arba money orderį.

NAUJIEŅOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietės išpuošiai okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A. KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poetu Vado Rasteno vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant lo laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas b kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiantus čekį ar pinigine perlaide.

NAUJIEŅOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

EARN MORE... MORE OFTEN

For the individual with \$5000 or more who wants the insured safety and stability of a savings account and the maximum rate of return... investing in a Standard Federal Certificate Account makes sense! The interest rate is 6% per annum, and Standard Federal compounds the interest daily to yield an annual return of 6.18% when left to compound. Interest is paid monthly or quarterly, as you prefer. This certificate matures in two years. If you have \$1000 to invest in a certificate, Standard Federal pays you a big 5-3/4% per annum with a 1 year maturity.

For more information about our savings plans, call or stop in at Standard Federal Savings, the 175 million dollar savings association located in your neighborhood.

6%

Savings Certificate 2 Year Maturity \$5000 Or More

5 3/4%

Savings Certificate 1 Year Maturity \$1000 Or More

INTEREST COMPOUNDED DAILY — PAID MONTHLY
Receive interest check automatically monthly or quarterly, or accumulate for higher yield.

ASSETS OVER \$175,000,000 • RESERVES OVER \$14,900,000

STANDARD FEDERAL

Savings and Loan Association of Chicago
4192 Archer Avenue at Sacramento • Chicago, Illinois 60632 • 847-1140
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Thursday & Friday, 9 a.m. to 8 p.m.
Saturday, 9 a.m. to 12 Noon • Wednesday, no business transacted.

2 — NAUJIEŅOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, AUGUST 5, 1972

PAGERBTUVES

Feljetonas

Ponia Burnata Barškaliene niekaip negalėjo suprasti, kodėl jos vyrui visuomenė nesuruošia pagerbtuvių. Tiek metų maišosi tarp aukštųjų sferų, laikraščių nuotraukose vis matosi pirmose eilėse, ir spausdinta pavardė dažnai pasitaiko, o pagerbtuvių kaip nėra, taip nėra. Žiūrėk, visokiems skarmaliams, kurie net į laikraščius nepakliūva, kad ištaiso pagerbtuves, tai lyg velykų varpais nuskamba. Kad ir Vacys Šipkus, žiūrėk kaip buvo pagerbtas. Ir kokių prakalbų pasakytą, ir kaip gražiai aprašyta... Girdi anais metais jis net prezidentą atvykusį į apskritį pasveikinęs. Prie komunistų kalėjimą statęs. Po kiekvienos algos draugus ir viršininkus taip pavaišindavęs, kad kitas tik ant rąda dieną keturpėčia namus pasiekdavęs. Girdi, ir į medžioklę su visa parapijos ponstva išvykdamas. Vieną kartą net eilgulo katiną nušovęs. O kiek kilnių visuomeninių dalykų nu-

tija — ar ne apie Simfarijoną Barškala. Tik jiems aukokis, o tave pagerbti nereikia. Po jautrių abstraktių pasibarmimų, Burnata ir Simfarijonas nutarė patys sau pagerbtuves surengti.

Žinoma, rūpesčių užsikrovė daug. Ypač didelę problemą sudarė svečių parinkimas. Simfarijonas buvo nuomonės, kad reikia sukviesti senus draugus ir pažįstamus, bet Burnata kitaip išvedžiojo:

— Pasikviesk tokius Klumpes, tai dar sarmatą aptursi.

— O kas Klumpės? Ar ne inteligentai? Klumpė ir skrybėlė nešioja, ir kelnės visada suprošytos, ir pašnekėt apie politiką žmogus nusimano. O ką prikiši ponai Klumpienai? Nebent, kad dar žino kada liežuvį prikąsti.

— Toks ten Klumpė ir inteligentas, — nenusileido Burnata. — Net kaklaraštį su dideliu mazgu nemoka pasirūsti. O Klumpienė!... Šventuolėlė!...

Susitikus paklausiau, ar tikrai Skystimai eina ant divoro? Tai ji, girdi, nežinau. Kitų reikalais nesirūpinu. Neapsimoka

prasidėti su visokiais skarmaliais. Tai kas, kad jie seniau buvo ir šis, ir tas. Bet dabar negi pasodinsi kokių dženitorių ar kar-penterį šalia biznieriens, inžinieriens ar daktariens. Susikvietę aukštąją klasę ir mes šiek tiek aukščiau palypėsime. Draugauk ir daryk, ir tuos, kurie jau šiek tiek aukščiau nosį pakėlė.

Taip po truputį šeimininkai pasigincijant, rinkinių svečių sąrašas ėjo prie galo. Sąrašas taip pat buvo daktaras Popelė ir nūrsė Šlapnosienė. Ką gali žinoti, kas gali atsitikti. Žinot, vyrai, kaip šiek tiek už lūpos palima, tai tuoj ir susikimba, kaip varlės pavasarį. Vieni bendradarbiauti, kiti į okupantus spiauti. Vieni, kad Lietuvą vaduoti geriausia būtų, o kiti, kad — pyragais. Kartais taip įsidurnavoja, kad net atlapų stiprumą bando išmėginti. Kiek čia reikia iki apsimokėjimo.

Neužmirštas ir tėvas Kastuvas. Jis kad išraito prakalbas, tai ir bet koks spykeris galėtų pasimokyti. Ir fotografas Klipsas ir žurnalistas Kotelis neužmiršti pakviesti. Tegu mato ir žin o pasaulis kovėti Barškali.

Atėjo lauktoji diena, kada užsidėję iškilmingas šypsenas susirinko svečiai. Gerbiamus solenizantus gerbė kaip kas išmanė. Vieni tostus kėlė, kiti prakalbas sakė ir klydo Barškalių nuopelnus. Girdi, jei ne Barškali, tai jau DP stovyklose daug kas būtų kojas pakratęs. Kiek Barškala jaučių iš vokiečių į stovyklą sukombinavo. Ant galvos jam jau nėra tiek plaukų, kiek tada jis mums prikombinavo taukų. Girdi, jau tada, kaip garbingam spekuliantui, dėkingoji DP visuomenė rengėsi statyti paminklą. O čia, žiūrėkite ką jie išdarinėja. Gali sakyti, kas savaitė lietuvišką laikraštį nusiperka. Vieną kartą net knygą kažkas įsiūlė. Ir aukotojų sąrašuose kartais jį rasit. Kai kada aukoja net daugiau negu pusę dolerio.

Iškelti ir ponios Burnatos nuopelnai. Girdi, Simfarijonas nebūtų atlikęs tiek kilnių darbų, jei ne jo gyvenimo palydovė, Burnata. Tėvas Kastuvas dar prisiminė, kad ji buvo krikštyta Barbe. Bet kur tu čia pasirodysi su tokiu vardu. Burnata, kas kita. Ji ir savo vyrui Jonui pridėjo Simfą. Dabar, Simfarijonas skamba kažkaip iškilmingai; lyg koks Faraonas. Norėjo dar ir pavarde poną Burnatą pakeisti iš Barškaliens į Barškala. Bet ponas Skystimas jai įrodė, kad Barškala prastai barška. Lyg būtų koks senbėrnis.

Pagerbtuves praėjo, gali sakyti, gražiai ir garbingai. Ir daktaras su nūrsė buvo kaip ir be darbo. Nebent Virpai reikėjo užlopyti apatinę lūpą. Mat, žmogus sumanė nueiti į virtuvę pašnektinti šeimininkės padėjėją. Nežinia kaip ten atsitiko, kad sugrįžo su atvėpusia lūpa. Atsisveikinant visi gražiai bučiavo, o kai kas net apsisverė. Ypač Virpa buvo susijaudinęs, kad dar liko neišgerta daug taurių gėrimų, ir kad su šeimininkės padėjėja neteko išgerti brudersaftą.

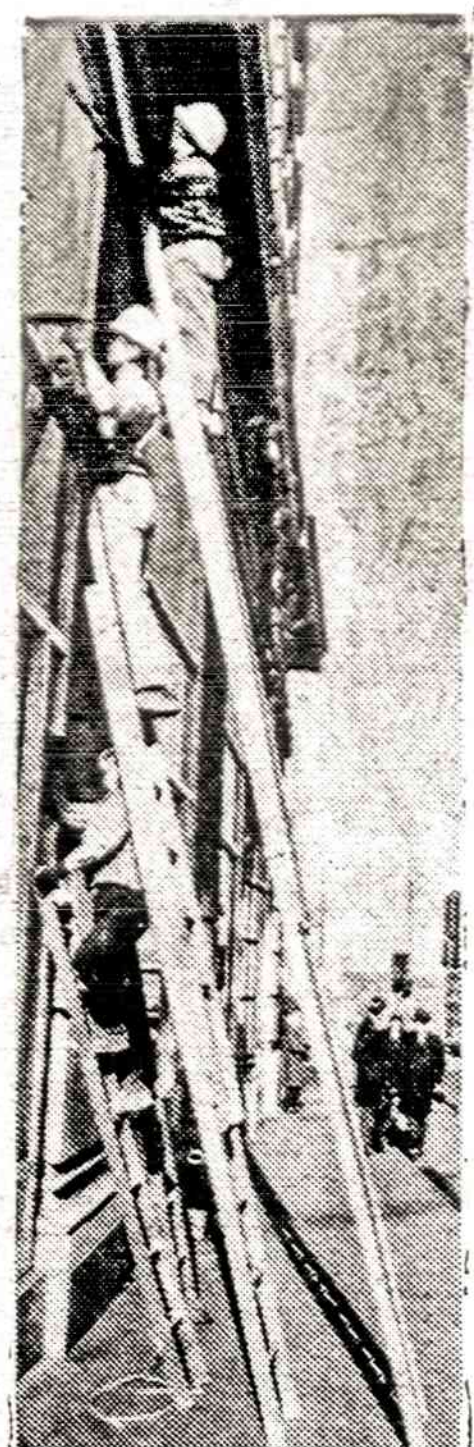
Dabar visi laukia ką pasakys spauda. Tikriausia limonadas bus medum pameduotas ir cukrum pacukruotas... Barškalai šią savaitę žada visus laikraščius nusipirkti. P. Varis

PLANAS ATEICIAI

Po darbo ir visų dienos pareigų vyras ir žmona Pensilvanijos miestelyje savo namų verandoje supasi gamakuose ir šį tą kalba.

— Žinai ką, Rebeka, ar tau atelina į galvą, kad mudum jau 57 metai kaip vedę ir kad daug nebetruks, kol vienas iš mūsų turėsime antrąjį amžinai palikti... sakė Rebeka. — Kada tai įvyks, aš sakė Rebeka. — Kada tai vyks, aš keliuos į Kaliforniją!

SKAITYK PATS IR PARAGING
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

Priežodis sako: "Trys sudaro minią". Šie dalytojai pasiskirstė darba trim aukštais ir jiems mažiau tenka tampti kopėčias.

Tuberkuliozės Institutas dabar Plaučių Draugija

Prieš 70 metų Chicagoje įsteigė Tuberkuliozės Draugija su laiku išsivysčiusi į Chicago Tuberkuliozės Institutą yra metų bėgyje labai daug padariusi džiuvos ligai Chicagoje nugalėti.

Moderniais vaistais džiova meiste ir priemiesčiuose yra didžiaja dalimi sustabdyta, bet paskutiniaisiais metais, miesto orui esant vis labiau užterštam, aliarmuojantieji pradėjo plisti kitos plaučių ligos, ypatingai emfizema.

Emfizema susirgimai vėliausiais tyrimais yra padažnėję 300 nuošimčių ir kiekvienas dešimtas čikagietis virš 45 metų tos plaučių ligos požymius. Dėlto iki šiol buvusi Chicago Tuberkuliozės Draugija ir Institutas, vis plačiau turėdamas kovoti su didėjančiomis įvairiomis plaučių ligomis, nuo šiol pasivadino Chicago Lung Association (Chicago Plaučių Draugija).

PAIESKOJIMAI

Ieškomi Chicagoj ar apylinkėse gyvenantieji lietuviai:
Anger Minčauskaitė Adelė, Jono dukte, gyvenusi Elmwood Park, Ill.

Aukštuolienė Buivydaite Barbora, Juozo ir Barbaros dukte, gimusi 1916, Telsiuose.

Bakučiai Juozas, Dzidorius, Veronika, Monika, Dzidoriaus vaikai, gimę Trautuose, Raseinių aps. Gyvenę Waukegan, Ill.

Galijotienė Kazimiera, Antano dukte, ir jos sūnus Aidintanas, gimęs 1937 m.

Gerčiai Pranas, Aleksas ir Bronė, Stasio vaikai.

Jasielonis ar Eskielonis Emilius.

Krasauskas Jeronimas ir jo sesuo Marijona, Jeronimo vaikai.

Krunskauskas Albinas, Juozo ir Onos sūnus, gimęs 1924, Marijampolėje.

Kudirka Vitas, Jono sūnus, gimęs Kuzuose, Marijampolės aps. 1922 m.

Motusas Robertas, Jackaus sūnus, gimęs 1901, Mažeikiuose.

Perminas Jurgis, Jurgio sūnus, iš Ylakių valsčiaus, Mažeikių aps.

Vilkienė Daržininkaitė Kazimiera ir jos dukte Marytė. Ieškomeji arba apie juos ži-

nantieji maloniai prašomi atsiliepti. Lietuvos Generalinis Konsulatas, 6147 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629, telef. RE 7-6334.

LEMPOS SVIESA

Tai buvo kol dar elektros nebuvo ir kol vaikai namie tebegimdavo.

Čikinkas kaimo gale nusiuntė daktarui žinią, kad ko skubiausiai atvažiuotų, nes jo bobai, atrodo, ruošiasi gimdyti.

Daktaras įrankius į odinį maišelį susimetęs, arklių į dviratę bričkutę pasikinkęs tuč tuojau išvažiavo ir atskubėjo į patį laiką.

Liepos ūkininkui pačiam laikyti liktarnoje degančią lempą daktaras pagelbėjo vienam kūdikiiui gimti, kai pastebėjo, kad ir kitas gimsta ir trečias. Čikinkas staiga išmetė iš rankų liktarną ir kambaryje užstojo visišką tamsą.

"Kodėl tu liktarną numetėi?" nustebes paklausė daktaras.

Čikinkas sušuko: "Ponas daktare, matai juos lempos šviesa traukia!"

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

DARBO ŽMOGAUS

DRAUGAS IR BICIKLISTAS

DAR LIKO 6 VIETOS SPALIO MEN. 2 D. EKSKURSIJOJE Į LIETUVĄ

Naudokitės proga. — Skubiai registruokitės iki rugpjūčio mėnesio 15-tos dienos.

15 DIENŲ EKSKURSIJA

ISVYKSTA SPALIO MĖNESIO 2 DIENĄ

Kaina nuo New Yorko \$660.00
Kaina nuo Chicago \$760.00

11 DIENŲ LIETUVOJE

Dėl informacijų skambinkite ar rašykite:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 So. WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS 60643

Tel.: (312) 238-9787

Savininkas WALTER RASK-RASČIAUSKAS

Norintieji praleisti Kalėdas ir Naujus Metus Lietuvoje, registruokitės į Kalėdinę Ekskursiją — 14 dienų kelionė.

Išvyksta gruodžio mėnesio 21 dieną

Chicago Savings

and Loan Association

6% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$5000 OR MORE
Two Year Maturity

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
One Year Maturity

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

5 1/4% PER ANNUM
SHORT TERM
3 OR 6 MONTH TERM
Minimum \$1,000

CHICAGO TAUPYMO IR SKOLINIMO bendrovė dėl bet kokių jūsų namo pagerinimų duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tinkamomis sąlygomis. O gal Jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar jei neturite nuosavo namo ir jums nusibodo mokėti aukštas nuomas, išsigykite nuosavus namus.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY PAID QUARTERLY

Bet kokiais finansiniais reikalais kreipkitės į:

Chicago Savings and Loan Assn.

Philomena D. Pakel, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL.: GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persituntumui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persituntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiūnčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams išigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY.

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS.

Taupyimo indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60604. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	

Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$22.00
pusiui metų	\$12.00
treiems mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00

Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusiui metų	\$11.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus šeštadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Negera visa komunistinė sistema

Lietuviškai leidžiamų maskvinių laikraščių redaktoriai juokiasi iš lietuvių, nemokančių mylėti tėvynės. Jie tvirtina, kad Lietuvą reikia mylėti tokią, kokia ji yra. Jie pataria kartu su Lietuvos žmonėmis kovoti už taiką, nusiginklavimą, proletarinį solidarumą ir kitus komunistinės propagandos skelbiamus dalykus. Jie nepasako, kad "kova už taiką" ir "nusiginklavimą" vyksta tikrai "kapitalistiniame pasaulyje", bet Sovietų Sąjungoje niekas nekaltina apie "kovą už taiką" ir "nusiginklavimą", nes rusai "kovoja už taiką".

Jie pataria "mylėti" ir tuos, kurie atiduoda savo "fizinės ir dvasinės jėgas" socializmo statybai" dabartinėje Lietuvoje. Pasakoti, kad žmogus myli Lietuvą, bet nemylė dabartinės sovietų valdžios Lietuvoje, anot jų, yra nesąmonė. Dar didesnė nesąmonė Amerikoje bėgianti Vienybė, Akiračius arba kitus laikraščius, bet neužėiti į Vilnį ir nepadėti "tarptautinį proletarinį solidarumą" reiškiantiems bimboms ir andruliams yra dar didesnė klaida. Jie norėtų, kad Lietuvoje meilė Lietuvai prasidėtų nuo meilės dabartiniam valdovams, o Amerikoje ją galima būtų pradėti nuo meilės "pažangiesiems", kurie jau anksčiau yra pamilę Lietuvą.

Jeigu dabartiniai "tarybinės" Lietuvos valdovai iš tikrųjų rūpinęsi Lietuvos ir jos gyventojų reikalais, tai galima būtų pasvarstyti ir šitą klausimą. Bet dabartiniai valdovai lietuvių reikalais negali rūpintis. Dabartinė "tarybinė" sistema Lietuvai primetė okupantas rusus. Jis primetė tokią sistemą, kuri okupantui yra naudingiausia. Ne lietuvių gerbūvis okupantui rūpi. Jam rūpi sudaryti tokią sistemą, kuri padėtų pavergtus lietuvius galimai daugiau išnaudoti. Antrojo Pasaulinio Karo pabaigoje jugoslavai komunistai šią tiesą suprato pirmieji, todėl jie ir atsikratė rusiškų patarėjų. Tokie pačios nuomonės priejo ir Rumunijos komunistai. Panašiai įsitikino ir lenkai. Rusai nepajėgė primesti savo išnaudojimo sistemos Jugoslavijai, bet Lietuvai ji primesta. Rusiška išnaudojimo sistema lietuviams yra nenaudinga, tai kaip savo kraštą mylintieji lietuviai gali tą sistemą ir tos sistemos atstovus mylėti?

Be to, "tarybinės" Lietuvos priešakin pastatyti visiškai nemokšos. Praeitais metais Brežnevas prižadėjo visiems Sovietų Sąjungos gyventojams, įskaitant ir pavergtus lietuvius, geresnes gyvenimo sąlygas, bet antri metai

jau baigiasi, o tos sąlygos negerėja, jų vadinami "buitiniai aptarnavimai" nedidėja. Jie nedidėja todėl, kad visa komunistinė sistema yra negera. Laisvame pasaulyje žmonės pasigamina pakankamai ne tik maisto, bet drabužių, prisistato namų, įsitaisto reikalingų mašinų ir turi žymiai geresnes "buitines sąlygas" negu 50 metų statytoje "komunistinėje" sistemoje.

Okupuotoje Lietuvoje susirinko Lietuvos komunistų partijos centro komitetas ir visi ministrai. Jie mato, kad ir šiais metais "tarybinėje" Lietuvoje nebus maisto, drabužių ir dar labiau stigs gyvenamųjų namų. Klausimą jie svarstė, bet "komunistinės" sistemos, visų tų nelaimių kaltininkės, jie nesirengia keisti. Jie klausimą svarstė, pastebėjo trūkumus ir nutarė ieškoti atpirkimo ožių. Oficialiame pranešime partijos centro komitetas šitaip sakė: "Buitinio gyventojų aptarnavimo, Komunalinio ūkio, Lengvosios pramonės ministerijos, miestų ir rajonų vykdomieji komitetai nesiėmė visų reikiamų priemonių buitiniam gyventojų aptarnavimui gerinti bei plėsti, nepakankamai naudojo vidaus rezervus ir galimybes". (Tiesa, 1972 m., 22 d., 1 psl.).

Tas pats oficialus pranešimas truputį toliau šitaip viską vertina:

"Kai kuriose buitinio aptarnavimo įmonėse blogai naudojami gamybiniai fondai, žema aptarnavimo kultūra ir bloga atliekamų darbų kokybė, didinamos kainos ir tarifai, ne laiku įvykdomi užsakymai, būna atvejų, kai eikvojamos ir grobstomos valstybės lėšos... Vyriausioji materialinio techninio tiekimo valdyba, Prekybos ir Lengvosios pramonės ministerijos ne visiškai aprūpina buitines tarnybos įmones medžiagomis, įrengimais ir atsarginėmis dalimis". (Ten pat).

Isakymas visoms valdžioms išėjo praėitų metų pradžioje, kad reikia pagerinti žmonių gyvenimą. Tas įsakymas lietė visas ministerijas. Šiandien visi mato, kad "buitinės sąlygos" negerėja ir ne greitai jos pagerės. Partijos centro komitetas priėjo išvados, kad kalti yra ne vien trys ministrai, tiesioginiai surišti su "buitiniu aptarnavimu", bet ir kiti ministrai. Aiškus daiktas, kad šis pranešimas yra pirmas žingsnis tiems nevykusiems ministrams pavaryti. Stalino laikais tokiems ministrams būdavo sudaryti teismai ir nevykėliai vietoje sušaudomi, bet šiandien jų gal ir nešaudys, bet iš ministerijų tikrai juos pavarys.

Logiškai galvojant, turėtų būti pavaryti visi pareigūnai, kurie tokius neapdairius žmones pasodino atsakomųjų ministerijų ir komitetų priešakin. Reikėtų pagalvoti ir apie sistemą, kuri sudaro sąlygas nemokšoms valdyti atsakomingas įstaigas. Visus tuos nevykėlius parenka ir paskiria komunistų partijos centro komitetas, o Lietuvos komunistų partijos pirmąjį sekretorių skiria rusai, ne lietuviai. Nelaimė Lietuvos gyventojams neša rusų sistema, primesta Lietuvai ir lietuviams. Ta sistema negera, buitinių sąlygų gyventojams ji negali pagerinti. Sąlygos pagerės, kai rusai bus iškrausti iš Lietuvos ir "komunistinė" sistema panaikinta.

LIUDAS DOVYDENAS

NESUPRASTAS ŽMOGUS

Lietuvai tarp Scilos ir Charibdos esant

(Pabaiga)

Jis esąs vienas, kaip mėnulis, tėvą išvežė su dviem jaučiais, kai jis, tėvo sūnus, buvęs tik mėnulio pilnacių atvaizdas, ketletą kartų avims vilnas kir-

pės. Motina mirusi, jam dar nepratarus žodžio mama. Ir jis gėmės avis. Bet prieš daugelį mėnulių pilnacių atvaizdą su šautuvais vyrai, įsodinę jį į ma-

šiną (ne vieną, su kitais piemenimis) ir nuvažiavę į Barsug Baga selo. Nedaugelio kaminių tai selo, bet iš ten — į Alma Atą, ten davė rūbus ir šautuvą. Parodė šauti. Šovęs daug kartų į smėlio kalną. Paskui šovęs į popierinį žmogų. Negerai šauti į žmogų, bet policijos bordina liepė šauti.

Jis pasakojo, priklaupdamas ant vieno kelio, primerkdamas akį, pamėgdžiodamas garą. Komendantūros virėja Brigita nesuprato nei vieno žodžio, tačiau ji iš garų ir vaizdų suvokė, ką kalbėjo visas užsidegęs, paskendęs savo kalboje, keistas belaisvis.

Tas kente jį muše, kaip ir kitus, kai jie nebėgavę pirmyn, durtuvus atkišė šaukdami: "Ža Stalinu, za rodinu". Jis pabėgo, keletą žingsnių, rankas ištiesęs, žveriskai išverstom baltom akim smeigdamas kažin ką nematomai, laukin iš balsu kaukdamas: "Ža Stalyn!"

Po to jis, ūmai atlyžęs, kaip nusivylęs ar kvailai padaręs, palenkė galvą, abiejų rankų pirštais praskleides juodas garbanas, svisėmis parodė viršukalvyje du ruožus — tai tada lazda vienas borodina jam galvą prakirto, kai pritrūko kvapo ir jėgų bėgti pirmyn su durtuvu ir šaukti "za Stalyn".

Daug dienų, nakčių dideliais būriais keliavę, paskui susodinę į palapines, kurios ant geležinių linijų pūksėjo pirmyn. Išlėję iš tu palapinių. Naktis. Buvusi mėnulio dečia, kai jie išgirdę, puch, puch, puch. Atvedė juos prie miško, į duobės įsodinę, ir vis šaulėdės pusės nakties pro mažą skylutę apdengtos duobės. Bet kodėl vis taip šaudyti? Ak, Alach, argi tai ne kvaila — pro mažą skylę, šautuvą iškišus, šaudyti ir šaudyti. Antrą pusę nakties jis atsukęs šautuvą į tą skylę, pro kurią įlindęs, ir šaudęs į kitą, į tą dengtą pusę. Šaudęs iki aušros. Tada atėjęs prie jo duobės vyresnysis kareivis (karininkas) ir jam ištraukęs šautuvą ir du kartus kumštint trenkęs į vieną ir į antrą ausį. Ir liepęs vėl šaudyti pro mažą skylę į vakarus. Bet gi jam vistiek, tik ryto metu jis sveikis nes Alachą rytuose. Ak, tebūnie Alacho valia...

Vachmistras išsiėmė bloknotą, norėdamas pasižymėti kelis žodžius. Belaisvis valandėlę, lyg nustebes, lyg nusigandęs žiūrėjo į knygelę, paskui sudėjęs rankas ant krūtinių, priklaupe ant abiejų kelių: — Nerašyti, neimti poperio, — maldavo belaisvis.

Klausinėjamas prisipažino, kad kitą dieną, po šaudymo iš siauros ir plačios skylės, jį pakliudė pas borodiną. (Vėliau vachmistras išaiškino: bordina

— barin, ponas). Bordina būvęs iš policijos, rašė į popierius ir visai muše: į galvą lazda, į nosį kišė karštą vielą, už rankų ant sienos kabinė ir vis klausė, kodėl jis šaudė į rytus, kodėl pro didelę skylę, o ne pro mažą skylę?

Tris dienas jį taip kankinę ir vis rašė ant popierių. Paskiau nuvežė vėl, kur daug šaudė, ir naktį liepė bėgti. Daug vyrų su valdžios rūbais bėgę, daug krite. O jis, kaip buvo įsakyta, bėgęs ir bėgęs, kol išaušęs rytas. Pamatęs vandenį ir kitokių šaudančių žmonių rūbus (jis parodė į vachmistro antpetį). Tada žmonės jį sulaukė. Kitokiais rūbais žmonės. Kažin kokia kalba kalbėjo, kažin ko klausė.

O aplink šaudę, net jo akys se krite žvaigždės nuo dangaus, naktį matęs mėlynas, geltonas, žalias ugnis. Ir čia naujieji žmonės jį vis muše, kai jis ejęs pirmyn, muše, kai jis sėsdavęs ant žemės ir bijodavęs pajudėti.

— Ar tu, bordina, manęs nemusi? — paklausė tyliai vachmistrą Betlerį — Ak, nemušti, tai labai geri žmonės, kurie nemuša, — džiūgavo, išgirdęs vachmistro atsakymą.

Einantį prie motociklo vachmistrą ranką sulaukė belaisvis ir paklausė, ar jis galįs dar vieno paklausti.

— Kodėl žmonės taip daug šaudė? — valandėlę visiems tyliant jis kalbėjo. — Puch, puch dieną ir naktį. Kodėl, bordina, kodėl? — Vachmistrui išvertus belaisvio klausimą, visi susižvalgę nustebusiems akimis. Iš tikrųjų, kodėl žmonės nepaklausia: kodėl taip daug šaudyti?

Daržininkas Raugėlė paprašė perduoti atsaką:

— Žmonės turi daug šautuvų ir mažą proto.

Belaisvis keistai nusišypsavo. — Nežinau, nežinau, kodėl, — aimanuojančiu balsu kalbėjo belaisvis, gal netiksliai žodžiu vachmistro atsakyty, gal apgalvotai, taudamas žmogaus mažą protą.

Vakare belaisvis Sergej Džabal Kala kelis kartus atsargiai priklaupe ant vieno kelio ir ilgai žiūrėjo prie vartų vertėjo motociklo išpaustus padangų žymes.

★ Vieną kartą belaisvis visą dieną negrįžo. Daržininkas veltui kelis kartus lukuriavo kreivojo priemiesčio gatvelėje. Apmaudantis, paskui sudėjęs rankas komendantūros virėjos. Kartą savaitėje virėja Brigita pasiūlė nuvežti pas štabo vertėją Betlerį, nes vertėjas norįs pasimokyti kazakų kalbos, o ir vargšas mongolas tegul gimtąja kalba pasikalbėsias.

Belaisvis prisirišo prie vertėjo, pasakodamas apie stepių nak-

ties, avių ganymą. Prašomas dalinavo prietiliu, tęsiau balsu ilgesingas lygumų dainas, primerkęs akis, nuosirdus it kūdikis.

Vertėjas aiškino, kaip vokiečių pulkai įžengs į Kazakstaną ir išvaduos avis ir kazakus. Belaisvis lingavo galvą. Nežinia — tikėjo ar galėjosi žmonių, kurie daug šaudė... Kartą belaisvis pakėlė akis ir ūmai paklausė:

Kodėl rusai ir vokiečiai daug šaudė ir daug muša??

— Karas, — vieną žodį tesuradė vertėjas, vachmistras, Vokietijos universiteto docentas.

Daug kartų belaisvis vienas grįžo priemiesčio gatvelėmis, o dabar buvo lietingos dienos vakaro sutema — Segej Džabal Kala dingio. Bus davęs valią koms.

Daržininkas aptardamas, kiek jam kainuos belaisvių stovyklos viršininko papirkimas, nutarė, kad teks padaryti, kaip dangelsi padarė: surašyti gražinimo stovyklon raštą, o po to — mirimo. Kiek aptilus lietuvi, apsisiautęs rudinę, daržininkas nutarė eiti pas štabo vertėją.

Už kelių kvartalų, priemiesčio viloje buvo tylu. Maža, baltą vilą tamsiai žaliais langais ir volungė mirko lietuvi, klevų apsupta, aptverta geležine tvora. Geležiniais vartais žliaukė lietus, čiužėjo medžių lapais, kai antroje pusėje vilos, prie mažų medinių vartelių, kažin kas sujudėjo. Pasišvietęs degtuku, pamatė ant žemės, prie vartų, kojas po savimi sunerūšius, sėdinčią žmogystą. Ee kepurės, juodos garbanos žvilgėjo lietuvi, o žmogysta sėdėjo, kaip mirusi.

Iš batų ir tamsoje jis pažino Sergejį, kuris, šeimininko žodžius išgirdęs, pakėlė veidą iš po švarko atlapų. Iš lėto pajudėjęs, pirštu parodė į mažas vilos duris ir, lingvodamas galva kartojo: — Nėtūu bordina, nėtūu bordina...

Gretimose vilose daržininkas sužinojo štabo vertėją Betlerį išvykus į Rytus. Vertėjo vila uždaryta, sakė kaimyninės pastogės šeimininkas, nesuprantama, ko sėdi prie vartų nuo gero pusdienio kažin koks žmogus?...

Paėmęs už rankos, daržininkas vedėsi sumirkusį iki marškinų siūlės Sergejį Džabal Kala, kuris, vos vilkdamas kojas, kažin ką kalbėjo į savo poną ir naktį. Kalbėjo kalenanciais nuo šalčio dantimis, tačiau daržininkas nesuprato. Daržininkas net pamano: ar gali kas nors tokį žmogų suprasti?

Nesuprato, kaip nesupranta milijonų, atplėštų nuo savų šaukštų, nuo savų tėvų takų, nuo savo dangaus. (Pragieduliai, Nr. 2, 1949, Stockholmas)

DR. MARTYNAS ANYSAS

KOVA DEL KLAIPĖDOS

Gubernatoriaus Jono Navako laikotarpis

9 davimo vykdyti minėtas reformas. Manydama, jog gausianti paramos, ji be atodairos vykdėsi gubernatoriaus pagedavimus.

Vieną dieną po pietų gubernatorius mane pakviė pas save pasitarimui. Atsėdo susirietęs ant prie sienos esančios odinės kušetės savokabinete ir pradėjo klausinėti, ką aš manąs apie naujos direktorijos sudarymo galimybę.

Iš visų pasitarimų su krašto politikais ir šiaip įtakingesniais asmenimis man atrodė, kad sudaryti direktorią su Seimelio patikėjimu įmanoma tik tuomet, jeigu tuojau bus išsižadėta visų Reizgio direktorijos padarytų politinių žygių ir pasiekimų teigiamų rezultatų, vadinasi, jeigu bus atstatomas politinis "status quo ante", pasakiau.

"Aš manau sudaryti Direktorią, kuri patenkintų abi puses, — gubernatūrą ir Seimelį", — atsakė gubernatorius.

"Man atrodė, jog direktorią, kuri visai arba bent dalinai palaikys Reizgio žygius, jokių būdu iš seimelio negaus patikėjimo", — atsakiau. "Iš visų pasikalbėjimų ir gautų žinių yra aišku, kad antivalstybiniai nusistatę grupės ir iš nacionalistinės vyriausybės Berlyne dirguojamos seimelio grupės nepajįsta jokio kompro-

miso. Nacionalsocializme kaip anksčiau vadovauja šūkis: "Alles oder nichts".

"Paskyręs tokią direktorią ir jai gavus seimelio patikėjimą, aš išardysiu seimelį ir paskirsiu naujus rinkimus, kurie, be abejo, duos kitą daugumą", — tęsė gubernatorius.

"Nežinau iš kur pas Tamstą tokios žinios? Jeigu centro vyriausybei greitai laiku nepasiseks pašalinti dabartinis ekonominis sunkumas, nuo kurių ūkininkija nepaprastai nukentė, jau nekalbant apie einamą politinį gincą, negaliu įsivaizduoti, kuriais matyvais kituose rinkimuose galima gauti centro vyriausybės politikai palankesnės daugumos. Tamstos ir mano žiniomis, ekonominis sunkumų pašalinimas nepriklauso vie tik nuo centro vyriausybės. Net jeigu ji norėtų tai padaryti, jai kelią užkirstų Goebbelso propaganda radijofonais. Šitie sunkumai yra geriausias Berlyno vyriausybės ginklas. Todėl nėra pamato laukti kokių malonių siurprizų iš rinkėjų, juo labiau, kad visi išsižioję klausosi Goebbelso propagandos šūkių radijo bangomis. Perspektyvos nekokios, — pone gubernatoriau".

"Ar negalima rinkikus kitaip įtikinti, kad jie mažiau tikėtų Berlynui", — toliau klausė gubernatorius.

"Matote", — atsakiau, — "negalima per trumpą laiką pakeisti senojo įsitikinimo, kad kaimiečių kiaules valgys kauniečiai, bet ne berlyniečiai".

"Ir vis tos kiaulės", — dūsavo gubernatorius — "O kokie būtų seimelio daugumos

reikalavimai naujai direktorių sudaryti? — nekantriai teiravosi Navakas.

"Manau, kad iš gubernatūros ir centro vyriausybės pusės reikia prie krašto nurašymo, kad mažiau būtų medžiagos vidaus ir užsienio propagandai".

Kiek pagalvojęs gubernatorius paklausė, ar aš nemėtas jokių optimistiskėsnų perspektyvų.

"Deja, ne", — atsakiau. — "Seimelis yra įsikandęs savo reikalavimų, krašto rinkikų daugumą jį palaiko, o Berlynas kas dieną ugnį kursto. Manau, būčiau blogas patarėjas, jeigu Tamstai duociau klaidinančių patarimų, kurie jau artimiausioje ateityje gali turėti labai nemalonių pasekmių".

Gubernatorius numojo ranka, nes politinis nuraminimas nebuvo jo pragamoje. Jis galvojo kaip Hamletas Shakespearo dramoje: "To be or not to be, that is the question".

Gubernatorius su įvairiais asmenimis ir grupėmis vedė slaptus pasitarimus naujai direktorių sudaryti. Vienas jo nuolatinių patarėjų Klaipėdos krašto saugumo policijos viršininkas Kazlauskas. Šitas panaudojo savo visą aparatą gubernatoriaus pagedaujamoms žinioms rinkti ir politiniams gandams kelsiti. Kas dieną, vėliau kas dieną kelis kartus, buvo skleidžiamos neoficialios žinios apie naujai sudaromas direktorijas. Bet jos buvo taip frizuotos, kad išoriniai stovintems nebuvo galima nustatyti žinių kilmės. Gubernatorius ofi-

cialiai negė kiekvieną naujos direktorijos sudarymo galimybę.

Reizgys sujaudintas žinių apie naujos direktorijos sudarymą, atbėgo į gubernatūrą teirautis, ar jo direktorių tikrai jau galas ir gubernatorius jį siūncia "į pūscią". "Nieko panašaus, Tamstos direktorią dar gaus patikėjimą", — su dideliu įsitikinimu jam atsakė gubernatorius.

"Bet yra visokių gandų, kad ponas gubernatorius jau sudaro naują direktorią, net "Memeler Dampfboot" teikia panašių žinių", — atsakė Reizgys.

"Propaganda, hitleriška propaganda, tai mūsų priešų paleisti gandai", — supykęs suriko Navakas. "Propaganda, vokiečių generalinio konsulo Karaliaučiaus Heimafunko, Berlyno. Paskaityk mūsų neseniai lūpusį spaudoje pasikalbėjimą, tai mano nuomonė", įtikinančiu tonu baigė gubernatorius.

Nevisai įtikintas Reizgys apleido gubernatūrą, nes sena kaimiečių patarlė sakė: "Kur yra dūmų ten yra ir ugnies". O dūmų buvo baisiai daug.

NEUMANININKŲ BYLA

Ryšium su gubernatoriaus Navako pareidymu pravesiais areštais buvo suimti abiejų antivalstybinių partijų vadai Dr. Neumann, kunigas, baronas von Sass ir kiti kiek pasižymėję asmenys. Byla buvo perduota Lietuvos teismo įstaigoms, kurių pareidymu buvo pravedami tardymai, kurie nepaprastai lėtai ėjo. Tardymu iš pradžių užsiėmė tik vienas tardytojas,

kuris protarpiais matėsi ir gubernatūroje. Dirbdamas teismo įstaigoms įprastu kruopštumu ir lėtumu, niekaip nepriejo prie tardymo galo. Areštai buvo pravesi 1934 m. ankstybą pavasarį, bet iki metų pabaigos tardymas nebuvo baigtas ir nebuvo numatyta bylos pabaiga.

NEPASITENKINIMAS DEL LETO TARDYMO

Suprantama, kad šitos bylos vilkinimas Klaipėdos politiniuose sluoksniuose ypatingai buvo jautiamas ir buvo reikšiamas žymus nepasitenkinimas abiejose pusėse. Teisingumas gali būti efektyvinis, jeigu jis greitai vykdomas. Tas nepasitenkinimas pamažu persimetė ir į plačią masę, kuri, nematydama bylos galo ir jokių apčiuopiamų rezultatų, vis balsiau pradėjo aiškinti, kad bylos pagrindas esąs ne tik išpūstas, bet ir nepamatotas ir kad areštuotieji asmenys sėdį nekaltai kalėjime. Tik vėlybo rudens metu buvo pastebėti kai kurių asmenų paleidimai iš kalėjimo, ir viena graži dienakunigas von Sass, paleistas iš kalėjimo, net atsidūrė gubernatūroje. Jis besėdėdamas Kaune buvo tiek apsiapkęs su lietuviškomis įstaigomis ir lietuviška tvarka, kad net drįso pasirodyti toje įstaigoje, kurios parėdymu jis buvo areštuotas. Kunigas von Sass man gana ilgai aiškino, jog jis nekaltas ir byloje būsiąs išteisintas. Todėl jis ir paleistas iš kalėjimo.

(Bm. daugiau)

GARSINKITES "NAUJIENOSE"

DR. ANNA BALIUNAS

AKIJŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 43rd STREET
Ofis: tel. 7-3229
Resid. tel. 7-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8072.

Telef.: Prospect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį, ir sekmadienį, onas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: RRepublic 7-7668

DR. C. K. BOBELIS

IR

DR. B. B. SEITON

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2444 WEST 71st STREET
Ofis: Hemlock 4-5649
Kezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadienį, 1-7 val.
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį
ir sekmadienį, onas uždarytas.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -

KRAUCELIUNAITE

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepia — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofis: tel. 4-1818 arba RE 7-7700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, ket-
virtadienį, penktadienį nuo 8 iki 12
val. popiet. Ketvirtadienį, ir šeštadienį
nuo 8 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEDVYTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
1656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofis: tel. 776-2000
Naujas rez. tel.: 448-3545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofis: 2950 West 71st St.
Tel.: 925-0856
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį,
nuo 12 iki 8 val. vak. Šeštadienį,
sekmadienį ir trečiadienį
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3000

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ
Ofis: 2662 WEST 59th STREET
Tel.: PR 4-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį 9-12 val. vak. Šeštadienį,
sekmadienį ir trečiadienį
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofis: tel. Hemlock 4-2123
Rezid. tel.: Gibson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Jei
valandos skambinti tel. HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai tel. GI 8-6195.

P. S. S. S. S.

ORTHOPEDAS-PROTIZISTAS
Apatiniai, Protiniai, Med. Pėdos
dėklai. Speciali pagalba kojoms
(Arterio Sclerosis) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8 Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5064

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Juodukai subadė baltą dviratininką

Aštuoni jauni juodukai ket-
virtadienio vakarą numušė
nuo dviračio Palmer parke va-
žiavusį Peter Larocca, 25, gvy.
11742 S. Normal Avenue, ir du
iš jų užpuolė pėliais subadė
jį tris kartus per krūtį ir du
kart į nugarą.

Larocca, kaip mačiusieji pa-
būdį, užpuolikams visiškai
nesipriešino. Liudininkų pa-
reiškimais policijai, užpuoli-
mas ir subadymas galėjo būti
tik rasizmu pagrįstas.

Larocca yra Roselando Com-
munity ligoninėje ir jo padėtis
labai rimta.

Atestacija kunigui Jackson

Chicagoje paskutiniu laiku
labai garsėja jaunas neegru ku-
nigas Jesse Jackson, kurs dėl
neatsisakymo priverstas pa-
sitraukti iš Duonos Krepšio"
(Breadbasket) vado pareigų
įsisteigė panašią kitą pavadin-
tą "Push", kitais žodžiais or-
ganizaciją "žmonijai išgelbėti".
Kai spauda paskelbė, kad

demokratų kandidatas į prezi-
dentus sen. McGovern atvyks į
Chicago pasitarti su meru Da-
ley, kun. Jackson pareiškė, te-
gof sen. McGovern pirmą at-
vyksta pasitarti su juo.

Dabar Chicago 4 wardo al-
dermanas Claude Holman, neg-
ras, paskelbė "manifestą", esą
jei sen. McGovern susitikis su
kun. Jesse Jacksonu, tai jis tu-
ri susitikti ir su juo, Holmanu
bei jo grupe, kuri turinti dau-
giausiai neegru balsuotojų už
demokratus. Kun. Jacksoną
savo "manifeste" jis pavadino
"ersatz, phony" ir tik "pelna-
gaudžiū demokratu, kurs re-
mia tiek respublikonus kiek ir
demokratus".

Illinois kompartijos sąrašas išbrauktas

Komunistų partijos kandida-
tų sąrašas ateinančio lapkričio
balsavimu išbrauktas, kada-
gi tos partijos kandidatai at-
sisakė priimti ištikimybės val-
stybei priesaiką.

Illinojaus ištikimybės prie-
saikos įstatymas reikalauja,
kad visi kandidatai ir valstybės
tarnautojai prisiektų, jog jie
tiesioginiai ar netiesioginiai
nepriklauso arba neturi ryšių
su komunistų organizacijomis,
komunistų "frontinėmis" or-
ganizacijomis arba kitomis ne-
legaliomis priemonėmis nu-
versti Jungtinių Amerikos Vals-
tybių valdžią.

Komunistų kandidatas į gu-
bernatoriaus — leitenanto vie-
tą Theodore Pearson pasakė
"Mes imsime visų legalių prie-
monių priversti valstiją pri-
imti mūsų peticiją". Priesaikos
reikalavimas esąs "Išleista iš
McCarthy laikų".

LIGONINIŲ KAINOS

Chicago Ligoninių Tarybos
naujausiai surinktos žinios,
per birželio 1 dienos pasibaig-
sius praėjus metus kambario
(kovo) kainos Chicago ligo-
ninėse pakilo 6.8 nuosimčiai,
taip kad šiemet vidutinė pri-
vatus kambario kaina išseina
po \$73.95 dienai. Per 1970 —
1971 metus kaimo kilo 21.9 nuo-
simčiai, tai yra tris kart dau-
giau kaip 1971 — 1972 metais.

Toks pastebėjimas kainų di-
dėjimo mažėjimas (iš 21.9 iki
6.8%) įvykęs deka prezidento
pravesto kainų — algų išaldy-
mo.

Patikrinus Chicago 89 ligo-
nines su 25,000 lovų nustatytas
sekančis kainų kilimas tarp
1970 ir 1972 metų:

Privat. kamb. 1970 m. — 57.10
Privat. kamb. — 1971 m. \$68.80
Privat. kamb. — 1972 m. \$73.95
Pusiau privat — 1970 m. \$50.80
Pusiau privat — 1971 m. \$63.10
Pusiau privat — 1972 m. \$67.40
4 lovų kamb. — 1970 m. \$46.60

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė.
Apie senus laikus.
Kai atstovai ir laumės...
Skrąjojo po laukus...

S. Petersenienė

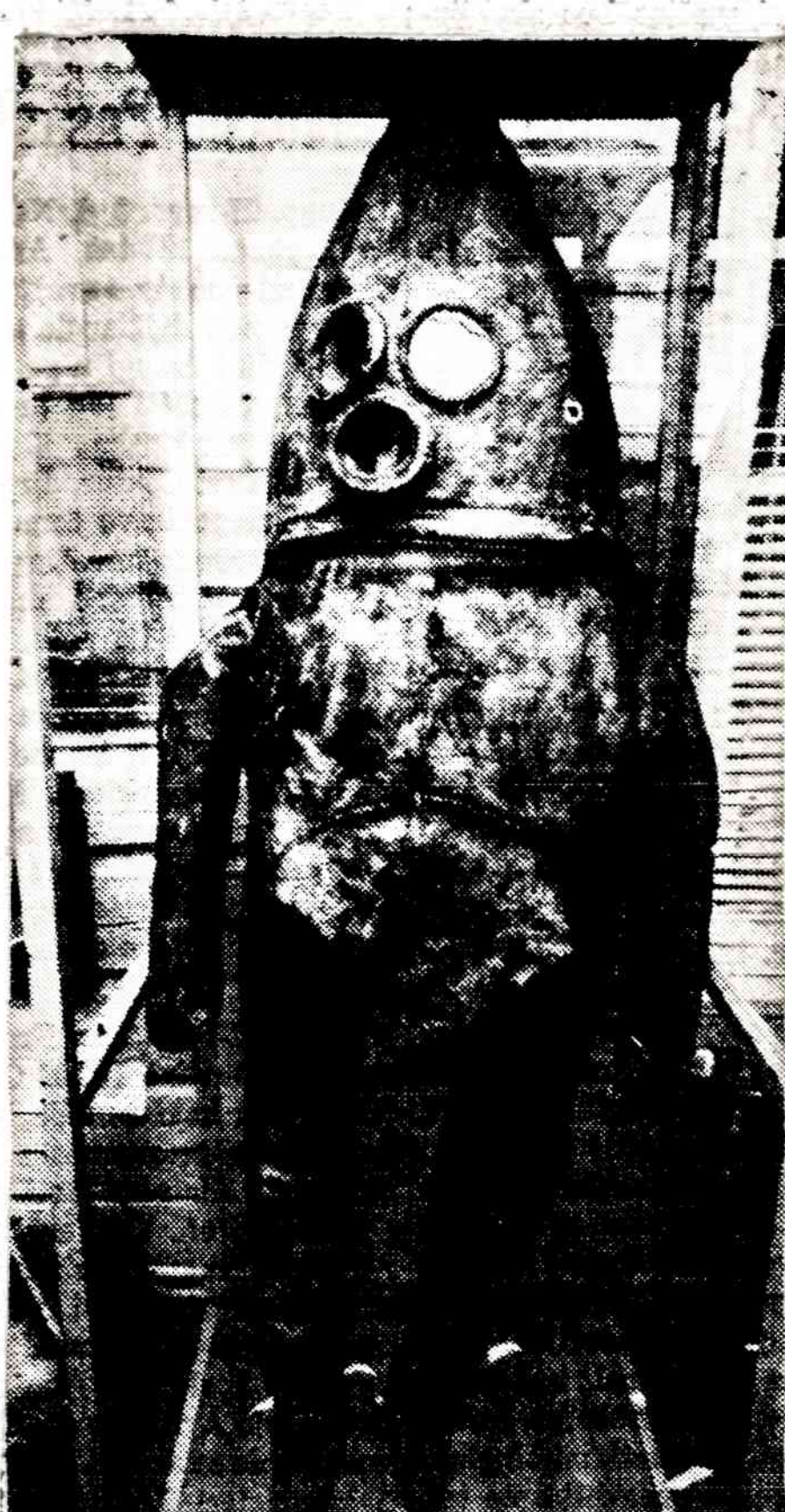
Poezija ir pasakos yra vaikų megstami ne mažiau kaip žaidimai ir
ryškavimai. Naujienose galima gauti šių perliū ir bendrųjų mūsų maže-
iems ber jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKU PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVY-
JUKES, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai ilus-
ruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda: Frankienė, Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KISELIS, pasaka
našesėmis. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gre-
ns leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman-
tevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
4. Steas Vanageitė - Petersenienė, LAUME DAUME, 17 eilėraščių, kept
pasakų, apie paslaptingas laumes Tėvų Zemeje. Labai gražus leidinys,
didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64
psl., kaina 5 dol.
5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema: 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutis, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų 5-gos premii-
huota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail.
V. Standkeičaitės iliustracijos, 136 psl., kaina 2 dol.
7. Juozas Ivaškevičius, SAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos
vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės
Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai
Giliuoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemai
šiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai meğsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažene yra daug lengviau juos
pratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuo-
ja vaikams perkamas dovanas — pusę knygu, pusę žaislų — lietuviško auk-
ėjimo rodyklė staiga pakeičiū aukštyn.

NAUJIENOS

1700 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Suomijos muziejuje yra šitoks naro kostiumas, vartotas 18-tam
simtmetyje. Naras su siuo kiaušies odo drabužiu galėdavo van-
denyje išbūti 15 min. Oras ateidavo mediniu vamzdiu.

4 lovų kamb. — 1971 m. \$56.55 Intensity gl. — 1971 m. \$121.55
4 lovų kamb. — 1972 m. \$61.25 Intensity gl. — 1972 m. \$124.35
Intensity gl. — 1970 m. \$92.00

A. A.
SOPHIE WELICKA

Gimusi Lietuvoje, Telšiu apskr., Varnių vls., Pavandenio mie-
stelyje. Gyvenusi pas dukrą 8500 S. W. 147 Terrace, Miami,
Florida, 33158, mirė šių metų rugpjūčio 1 d., 9 val. vakaro.

Ilgus metus ji gyveno Chicagoje ir Town of Lake koloni-
joje turėjo biznį, o nuo 1957 metų persikėlė į Miami Beach,
kur turėjo Baltic hotelį.

Velionė pašarvota Petkaus Marquette koplyčioje, o še-
tadienį, rugpjūčio 5 d. 1 val. po pietų bus atsisveikinimo va-
landa, o vėliau bus laidojama Lietuvių Tautinėse Kapinė-
se, šeimos sklype.

Lieka nuliūdusi duklė Bernice, žmonas Albertas Jankeliū-
nas, marti Evelyn Karpis ir gimines.

P A D Ė K A

A. A.
JOSEPH MIŠKINIS

Mirė 1972 metų liepos mėn. 24 dieną ir palaidotas Sv. Kazimiero
Lietuvių kapinėse.

Velionis Joseph Miškinis negali atsidėkoti tiems, kurie suteikė
jam paskutinį patarnavimą ir palaidojė jį į amžinybės vietą. Todėl
mes, atmindami jį ir apgalvėdami jo mirtį dėkojame draugams, atvy-
kusiems į šermenis, atsiuntusiems gėlių, užpirkusiems mišias ir pa-
lydėjusiems į kapus.

Dėkojame kun. John Kuzinskui ir kun. Frank Kelpšai, kurie at-
laikė išpūdingas pamaldas už jo sielą. Dėkojame laidojimo direkto-
riams Mažeika-Evans už mandagų ir tvarkingą patarnavimą. Dėkoja-
me karstnešiams, nunešusiems jį į amžinojo poilsio vietą ir visiems
laidotuvių dalyvavusiems giminėms, draugams bei pažistamiems. O
Tau, mūsų mylimasis, sakome: — Ramiai išleksi šaltojo žemėlį.

Nuliūdę lieka:

Sūnus, dukterys, giminės.

Dr. KAZYS GRINIUS

ATSIMINIMAI IR MINTYS

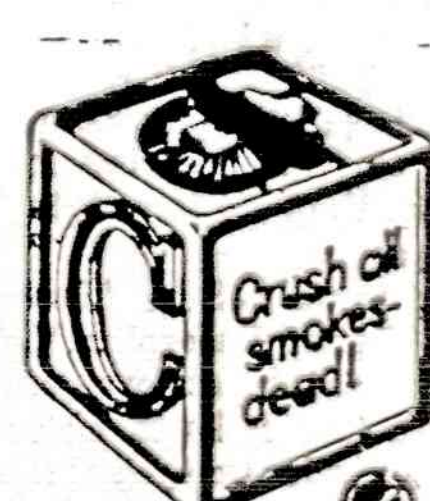
II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima
nupirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant pastū reikia
priedėti 25 centus pastū išsiadoms apmokėti. Taip pat
galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir mintų" toma
(neįpirktą) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.

SKELBKITĖS NAUJIENOSE

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI "NAUJIENAS"

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5325 So. Harlem Ave. — 344-1228

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: Townhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

RRepublic 7-8600

RRepublic 7-3601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS F. GAIDAS

GERALDAS F. DAHMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: Yards 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LaFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YAras 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

7446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1007

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LaFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YAras 7-1136-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

RRepublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Phone: YAras 7-1911

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, AUGUST 5, 1972

KVIETIMAS Į RETĄ SVENTĘ

Šį savaitgalį Čikagos vandens ir laivų mėgėjai ruošiasi svarbiam ir mūsų gyvenime, palyginus, retam įvykiui — jūrų skautų naujai įsigytos jachtos krikštui. Lietuvių Jūrų Skautijos "Baltijos Jūros Tuntas" jau perreita vasarą įsigijo burinę jachtą, Coronado firmos, 25 pėdų ilgio, 8 pėdų pločio, apie 4 pėdos gylio, 2,5 tonų sunkumo, kuri yra greita ir pritaikyta ilgsems jūrinėms kelionėms. Šios jachtos normalus burių kvadratinis plotis yra apie 300 kv. pėdų ir dar viduje yra apie 10 arklių jėgų motoras. Ji yra padaryta iš fiberglaso medžiagos ir pastatyta žinomaisiu laivų konstruktorių, kurie projektuoja ir stato žinomaisius šios rūšies laivus Columbia ir Coronado jachtų statykloje, Costa Mesa, Californijoje.

Dabar, galutinai susitvarkius nuosavybės popierius ir jachtos stovėjimo vietą, nusistatyta šią jachtą iškilmingai pakrikštinti. Tam tikslui buvo sudaryta iš LJS-jos speciali delegacija, kuri šiomis dienomis nuvyko pas matytus kūmus ir gavo jų sutikimą. Kaip iki šiol reikalai vystosi, atrodo, kad abu kūmai bus duosnūs Liet. Jūrų Skautijai, nes kūmas yra pažadėjęs stambiają auką, o kūma apsiėmė patiekti svečiams šampaną ir vaišes. Pasirinktas laivo vardas ir kūmų pavardės bus paskelbtos vandens ir laivų mėgėjus, re-

sekančiame Liet. Jūrų Skautijos žinių skyriuje, kur bus smulkiau aprašyta šio laivo krikštinių eiga.

Tuo tarpu LJS-jos "Baltijos Jūros Tunto" vadovai ir vadovės, daugiausiai atstovaujantieji mūsų jaunąją kartą, maloniai kviečia vandens mėgėjus, rėmėjus ir Liet. Jūrų Skautijos veiklai prijauniančius su savo šeimomis ir svečiais atvykti.

Sventinimo ir krikšto apeigos įvyks š. m. rugpj. mėn. 6 d., sekmadienį 2 val. po pietų, Amerikos Laivyno Bazėje — Naval Armory, — Monroe uosto šiaurinėje pusėje, kur Randolph St. atsiduria į ežerą. Iš Laivyno Bazės Vado gautas ne tik sutikimas jų rajone atlikti visas šventinimo bei krikšto apeigas, bet taip pat bus leidžiama bazės rajone pasistatyti mūsų šventės dalyviams savo mašiną, pasakius jūrą vartų sargybiniui, jog vyksta į jūrų skautų laivo krikštijimą.

Po šventinimo ir krikštijimo apeigų, svečiai bus vėžinami su j. skautų ir j. šaulių laivais, vaitinami šampanu ir užkandžiais, kuriais rūpinasi mūsų kūmos. Per išplaukimą krikšto Tėvai numes gėlių puokštę pagerbimui, ir prisiminimui mūsų savo laikų žuvusių brolių su Budžiu Klaipe dos uosto įvažiavime.

Tad laukiame atvykstant mūsų vandens ir laivų mėgėjus, re-

mėjus bei svečius kuo skaitlingiausiai, kad šiais Jaunimo Metais mūsų jūrų skautiškas jaunimas ir jų vadovai (ės) nebūtų apvilti ir jaustų visuomenės pritarimą.

J. sktn. Myk. Maksvytis

Lietuvių teisininkų diena

Praeitą trečiadienį, rugpjūčio 2 dieną, Palos Country Club laukoose, esančiuose prie 131-os ir Southwest Highway sankryžos, įvyko graži ir nuotaikinga Golfo Diena. Didokas skaičius jaunų vyrų ir moterų žaidė golfą, o vakare dar daugiau žmonių susirinko vakarienei.

Amerikos Lietuvių Teisininkų Draugijos pirmininkas Paul M. Smith Jr. kelioms minutėms po 7 val. vakaro paprašė draugijos narius ir atvykusius svečius susėsti prie stalų, užkasti ir turėti kantrybės išklausyti geriausių golfininkų įvertintus darbus. Visiems susirinkusiems buvo malonu, kad draugijos valdyba neplanavo jokių kalbų, nevarė jokios politikos ir nesistengė priminti jokios filosofijos. Valdya yra įsitikinusi, kad kiekvienas lietuvis advokatas geriau žino, negu paprastai mirtiniegijai. Jam nereikia pasakoti apie teisingumą, politiką ir visuomeninius reikalus. Kiekvienas gyvas advokatas kasdien pats apie šiuos reikalus daug prikalba.

Salėje buvo daugiau negu 200 žmonių. Šnekoms nebuvo galo. Turėjo du gerus muzikantus, kurie polkoms ir valsais sukėlė gyvas nuotaikas. Pabaigus vakarienę, teisėjas John T. Zuris pravedė programą. Pasidėjęs golfininkų pataikytų kirčių užrašus, jis perskaitė duomenis, o vėliau kitų padedamas, išdalinė trofejus. Patį vertingiausią trofėjų laimėjo adv. Darwin P. Kal, žinomo lietuvių advokato Charles P. Kal sinuso. Trofejus laimėjo kiti 4 golfininkai.

Po kelių smagių šokių, pirmininkas Smith paprašė teisėją Alfonso F. Wells prarasti loteriją. Pasirodo, kad Amerikos Lietuvių Advokatų Draugijos nariai gavo didoką skaičių įvairiausių dovanų. Jas, matyt, davė ne tik tai degtinės pardavinėtojai, bet ir kitokias prekes pardavinėjančiai žmonės.

Jaunasis žumbakis buvo pats laimingiausias. Jis laimėjo visą galioną geros kanadiškos. Daugelis gavo įvairaus vietos ir užsienio vyno, bet daugumas gavo šviežios lietuviškos duonos. Laimingieji gavo įvairių namų ruošos dalykų ir sporto įrankių. Svečiai dėkojo pirmininkui Smithui ir teisėjui Zuriui už tokios jaukios golfo dienos suruošimą. Korespondentas

Kaip biblijos laikais

Kad žmonės tebėra nepasikeitę, gana paskaityti ką pranašas Isaja prieš tūkstančius metų rašė: "Teisingumas nusiuko šalin nugalėtas, teisė priversta laikytis nuosaliai; tiesa mūsų susirinkimose neturi atamos, sąžiningumas negali ten įeiti; tiesos niekuomet nematyti ir doros pajautimas apledo miestą. Tiesos nėra; ir tas, kurs nusigrėžia nuo pikto yra atakuojamas".

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleksandro Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS
vardu ir pasiųsti:
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Žinios iš Mokslo Pasaulio

Rugpj. 27-rugs. 3 d. New York'e įvyksta 164-tas American Chemical Society suvažiavimas. Tai yra pati didžiausia skaičiumi mokslinė draugija pasaulyje. Malonu pastebėti jog prof. Edward J. Kuchinskas iš Downstate Medical Center, Brooklyn, N. Y., suorganizavo žemo molekulinio svorio medžiagų chemijos ir metabolizmo simpoziumą, kuriame ir jis pats, garsus biochemikas savo ruožtu, padarys pranešimą. Jis yra gimęs Maspeth, N. Y., ir išsimokslinęs New York'o mokykloje. Šiaip gi suvažiavime pranešimus padarys sekantys lietuviai: Y. A. Greichus, A. Greichus, R. A. Gaška, E. J. Lukosius, J. V. Paukštelis.

Rugs. 12-14 d. San Francisco bus šešta metinė IEEE Computer Society konferencija, kurios techninės programos vadovas yra prof. Algirdas Avižienis iš University of California, Los Angeles. Programoje nupaskaitomi administraciniai ir techniniai sugebėjimai, nurodant jog jis gimė Lietuvoje. Šioje konferencijoje Avižienis skaitys paskaitą apie save patį pasitaikantį kompiuterį STAR, su kuriuo jis pagarsėjo technikinėje pasaulyje.

Saulius Šimoliūnas

MANDAGUMAS

Teisėjas piktai į prieš jį pastatytą girtą valkatą pažiūrėjęs: Tu čia veiki kas savaitę prieš mane atsirandanti bene daugiau jau kaip dvidešimt penki metai!

Valkata mandagiai: "Jūsų malone, ponas teisėjau, aš nieko negaliu pagelbėti, jei tamsta per 25 metus negavai pakėlimo..."

LIETUVIŲ SPAUSTUVĖ
COMMUNITY INSTANT PRINTERS
Greitai, gražiai ir pigiai spausdina viską. Skambinkite ir sužinokite mūsų preinamas kainas: tel. (312) 778-1970
2951 W. 63 St. — Chicago, ILL. 60629.
KRUMPLIS ir STULPINAS

LIETUVIS DAŽYTOJAS

4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Dažo namus iš lauko ir iš vidaus. Darbas garantuotas.

Nuo 2 iki 6 val. po pietų skambinti YA 7-9107

STASYS ŠAKINIS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4045 Archer
Chicago, ILL. 60632. Tel. YA 7-5988

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkių Reikia
REIKALINGA LIETUVE MOTERIS draugystei kompanijai su vyresnio amžiaus moterimi. Gyventi vietoje. Duodamas kambarys, išlaikymas ir atlyginimas. Nereikia dirbti namų ruošos darbų, nei virti. Skambinti vakarais. Tel. 543-5334.

RENTING IN GENERAL

NUOMOS
ISNUOMOJAMI 2½ kambariai su augusiu vynu arba moteriai. Tel. CA 5-4995. Po 7 v. v. 776-3727

TRUMPAI

— S. m. rugpjūčio 12 d. Dariaus — Girėno 271 Amer. Veterano poste bus įvesdinta į pareigas nauja šios sudėties valdyba: Adam Paplauskas — komandierius, Larry Greves — vicekomandierius SR., Charles Gustafson — vicekomandierius JR., Charles Tyskus — adjutantas, Al Samaska — kasininkas

— Jonas Surenda, gyv. Brighton Parko apylinkėje su sūnumi Raymondu išvažiavo porai savačių į Minesotos ežerus lydekų ir kitokių žuvų gaudyti.

— Combined Veterans Ass. 176 W. Adams St., Chicago, ILL. 60603, vienbalsiai išrinko JAV atstovą Frank Annunzio (D. — ILL.) Man of the Year už jo paslaugas karo veteranams, jų šeimoms ir žmonėms. Pažymėjimo įteikimas ir pagerbimo banketas įvyks spalio 3 d. Ferrara Manor didžiojoje salėje, 5609 W. North Ave. Tą draugiją jungia keletą Illinoiso veteranų organizacijų. Informaciją teikia adj. Maurice Lepavsky tel. 372 — 0260. Atst. F. Annunzio yra Lietuvos ir lietuvių taip pat pavergtų tautų bei jų žmonių draugas ir kovotojas už laisvę.

— Inž. Vytautas Peseckas, Lietuvių Aero klubo pirmininkas, savo kalboje minint lakūnus Darių ir Girėną, akcentavo dėti pastangas, kad būtų įleistas pašto ženklas jų skridimui per Atlantą ir tragiškai mirčiai pažymėti. Sekančiais metais sueis 40 metų nuo šio įvykio.

— Illinois State Fair — mugė ir paroda įvyks rugpjūčio 11 — 12 d. Springfieldo mieste.

— Chicago miesto raštvedys John C. Marcin praneša, kad šiemet iki liepos 31 d. išduoti 1,109,444 leidimai įvairioms motorizuotoms susisiekimo bei transporto priemonėms, 18,208 daugiau kaip praeitais metais. Arkliais traukiamiems vežimams išduota tik 10 leidimų, 4 mažiau.

— A. Augustinavičienė, J. Daugėla, A. Kasulaitis, N. Kersauskaitis, J. Malskis, dr. A. Pautienis, P. Razgaitis ir J. Virbalis, Cleveland, Ohio išrinkti Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atstovų seimo ruošos komisijon.

— Ateinantį sekmadienį, maždaug apie 12-tą val., 11 kanalu bus transliuojama Spaskio-Fišerio šachmatų partija. Pradžią komentuos DeFotis ar Verberis. Nuo antros valandos iki galo komentuos meistras Povilas Tautvaiša.

— Povilas P. Dargis, SLA prezidentas, šeštadienio vakare atskrenda į Chicago, kad galėtų dalyvauti SLA vyrų kuopos piknike ir pasitarti įvairiais SLA reikalais. Dargis užeis į Naujienas ir Sandarą pasikeisti mintimis su redaktoriais.

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, ILL. TEL. — 776-5888
Ancietas Garbačiūskas, sav.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKJIMAIMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
[VISŲ RUSIŲ DRAUDIMO AGENTORA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PROspect 8-2233

NEKALTO PRASIDĖJIMO PARAPIJO

1½ aukšto 2 didelių butų po 5 kambarius. Pilnas beismantas, 2 mašinos garažas. Naujas šildymo pečius, atnaujintas vandentiekis, 220 voltų elektrą, uždarį portą, kur galima padaryti 6-ta kambarių savininkui. Visas gerame stovyje. Žemi mokesčiai. Labai žema kaina tik \$22,900. Laimė yra lengvai randama. Skambinkite stebukladariui. Skambinkite MICHAELS dabar. Kalbame lietuviškai. Tel. 254-8500.

LABAI GRAŽUS 2 BUTAI
2 dideli butai po 5 kambarius. Puiškus mūrinis namas ant didesnio sklypo labai gerose apylinkėse ir vakarus nuo California Ave. Modernios virtuvės su imontuotomis virimo ir kepimo krosninėmis, nauja ceramika plytelė vonia, pilna pastogė ir beismantu su naujais patvynio karnėžais ištaisymais. 2 atskiros apnaujės šildymo sistemos, nauji elektros laidai, 220 voltų elektra. 2 mašinos garažas. Būkite apdairūs. Skambinkite stebukladariui. Skambinkite MICHAELS dabar. Kalbame lietuviškai. Tel. 254-8500.

6 KAMBARIŲ MŪRINIS. Moderni vonia, spintelės, karšto vandens šiluma, 1½ auto garažas. Marquette Parke. \$21,900.

GRAŽUS 6 BUTŲ MŪRAS. Modernios vonios. Alumin. langai. Nauja šiluma, gazu. Geros pajamos. Marquette Parke. \$67,500.

4 BUTŲ MŪRAS. Modernios vonios, spintelės, nauja šiluma, gazu, alumin. langai, 3 automobilių garažas. Tik \$52,000.

2 PO 5 MŪRINIS. Spintelės, nauja šiluma, gazu, alumin. langai, 2 auto garažas. Tik \$27,900.

GRAŽUS 2 BUTŲ MŪRINIS. Dideli kambariai, modernios virtuvės, vėnties, naujas šildymas, gazu, 2 auto garažas. \$36,500.

11 BUTŲ 7 metų mūras. Koklinės plytelės, šaldytuvai ir virimo pečiai, šildymas, gazu, alumin. langai. Pajamų apie \$23,000. Apylinkė 59-tos ir Kedzie. \$150,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

SAVININKAS PARDUODA Marquette Parke 6 kamb. mūrą su 3 mieg. 1½ vonios, 2 mašinos garažas. Irenas beismantas su baru. Daug prie-
du. Tel. GR 4-113.

1½ AUKŠTO 6 ir 3 kambarių 20 metų modernus ant 33' sklypo. Ideali gimnastikos salė.

12 BUTŲ MŪRINIS 7 metų. Įvairaus dydžio butai, 63-čia ir Pulaski. Labai pelningas ir gražus namas.

MŪRINIS BUNGALOW 5 kambarių — 2 miegamieji. Centralinis oro šildymas. Garažas. Dideli kambariai. Naujai išdėžyti. 64-ta ir Sacramento. \$45,000.

5 KAMBARIŲ — 3 miegamieji. 10 metų. Labai gražiai įrengtas skolas. Garažas. Gražiai aptvertas ir apsidintas. Namai kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63 ST. (Prie Sacramento)
TEL. 436-7878

KEISKITE PINIGĄ Į NAMUS

8 KAMBARIŲ 1½ aukšto 16 metų mūras. 2 vonios. Irenas beismantas. Garažas. Arti 83-čios ir Kedzie. \$32,000.

5½ KAMBARIŲ MŪRAS. Gazo šildymas. Centralinis air-cond. ir irengtas beismantas. Daug prie-
du. Arti Nabisco. \$29,900.

6 BUTŲ LIUKSUS. 2 aukšto mūras ir 4 auto mūro garažas. Gazo šildymas. Penkios pajamos — gyventi Marquette Parke. \$69,900.

8 KAMBARIŲ 1½ aukšto namas. 2 vonios. Gazo šildymas. Platus lotas. Naujas garažas. Arti ofiso. — \$20,900.

2 AUKŠTO MODERNUS ant 50' mūras. liuksus 6 kambarių butas — parketas, air-cond., balkonai ir 2 modernios patalpos — advokatu, inž. ar daktariui. Marquette Parke. \$44,900.

2 AUKŠTO 2 BUTŲ mūras. platus lotas. Garažas. Arti mūro. \$22,000.

7 KAMBARIŲ MŪRO bungalow. dideli šviežios kambariai. Gazo šildymas; air-cond. Irenas sausas beismantas. Garažas. Marquette Parke. \$21,900.

TVARKINGAS 10 kambarių mūras. Naujas gazu šildymas, garažas. Arti 70-tos ir Western. \$19,500.

PLATUS BIZNO LOTAS prieš Marquette Parką. \$10,000.

2 BUTŲ beveik naujas mūras. 2 auto garažas atskiri gazu šildymai, arti oriso. \$37,500.

10 BUTŲ MŪRAS. apie \$15,000 pajamų, arti 65-tos ir Kedzie. \$73,500.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

STORE & 4 APARTMENTS

2914 WEST 63rd ST.
12 years old.
Off street parking.
For sale by owner.
434-2200

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654